
ÅRSREGNSKAP

NOTEOVERSIKT

NOTE 1	Segmentinformasjon	56
NOTE 2	Salgsinntekt ferdigvarer fordelt på geografisk område	56
NOTE 3	Andre driftsinntekter	57
NOTE 4	Vareforbruk og varebeholdningsendring	57
NOTE 5	Innkjøp av rå ku- og geitemelk fra melkeprodusentene	57
NOTE 6	Personalkostnader og antall årsverk	57
NOTE 7	Pensjoner og pensjonsforpliktelser	58
NOTE 8	Nærstående parter og ledende personell	59
NOTE 9	Immaterielle eiendeler og goodwill	60
NOTE 10	Varige driftsmidler	61
NOTE 11	Honorar til revisor	62
NOTE 12	Andre driftskostnader	62
NOTE 13	Inntekter fra investeringer i datterselskap	62
NOTE 14	Investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap	63
NOTE 15	Verdiendring av markedsbaserte finansielle omløpsmidler	64
NOTE 16	Nedskrivning av finansielle anleggsmidler	64
NOTE 17	Finansiell risiko og sikringsinstrumenter	64
NOTE 18	Skatter	66
NOTE 19	Egenkapital	67
NOTE 20	Forpliktelser knyttet til balanseført leasing	68
NOTE 21	Langsiktige lån til selskap i samme konsern	68
NOTE 22	Andre langsiktige fordringer	68
NOTE 23	Varebeholdning	68
NOTE 24	Mellomværende med tilknyttede selskap	69
NOTE 25	Andre kortsiktige fordringer	69
NOTE 26	Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer	69
NOTE 27	Minoritetenes andel i balansen	69
NOTE 28	Langsiktige lån	70
NOTE 29	Kortsiktig rentebærende gjeld	70
NOTE 30	Annen kortsiktig gjeld	70
NOTE 31	Pantsettelse	71
NOTE 32	Transaksjoner med nærstående parter	71
NOTE 33	Utlån og garantier	71
NOTE 34	Mellomværende med Statens landbruksforvaltning – markedsregulering og tilskuddsordninger	72
NOTE 35	TINE Råvare	73
NOTE 36	Kjøp av virksomheter og selskapsendringer	74
NOTE 37	Avsetning for forpliktelser	74
NOTE 38	Andre ikke balanseførte forpliktelser	75
NOTE 39	Miljøforhold	75
NOTE 40	Større enkelttransaksjoner	75
NOTE 41	Offentlige tilskudd	75
NOTE 42	Avvikling og avhendelse	76

RESULTATREGNSKAP

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011	Note	2012	2011
DRIFTSINNEKTER				
18 298 201	18 056 509	1, 2	14 869 033	14 793 645
1 087 305	1 031 574		1 087 305	1 031 574
383 742	299 160	3	444 708	465 848
19 769 248	19 387 243		16 401 046	16 291 067
DRIFTSKOSTNADER				
11 330 654	11 400 816	4, 5	9 350 891	9 581 631
3 569 936	3 169 804	6, 7, 8	3 013 090	2 659 985
836 119	718 354	9, 10	722 201	596 095
14 149	50 989	9, 10	13 149	34 936
3 084 452	2 871 228	11, 12	2 512 685	2 315 747
18 835 310	18 211 191		15 612 016	15 188 394
933 938	1 176 052		789 030	1 102 673
FINANSINNEKTER OG -KOSTNADER				
-	-	13	28 837	15 577
12 644	2 376	14	11 037	6 359
-	-		18 971	17 086
1 828	1 944	15	936	527
-739	-500	16	-9 949	-52 500
-179 009	-91 734	17	-104 550	-89 102
-6 598	7 303	17	25	2 003
-171 874	-80 611		-54 693	-100 050
762 064	1 095 441		734 337	1 002 623
92 950	158 519	18	80 417	138 425
669 114	936 922		653 920	864 198
15 100	8 355	19		
654 014	928 567	19		
Overføringer:				
		19	-383 076	-598 878
		19	-270 844	-265 320
			-653 920	-864 198
			1 420	13 646

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011		2012	2011
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
762 064	1 095 441	Resultat før skattekostnad	734 337	1 002 623
-91 535	-104 737	Periodens betalte skatt	-72 090	-82 956
-110 299	-17 315	Gevinst og tap ved salg av anleggsmidler	-26 784	-2 809
850 268	769 343	Avskrivninger og nedskrivninger	735 350	631 031
-17 822	713	Gevinst og tap ved salg av finansielle anleggsmidler	-82 166	52 713
-15 586	27 159	Urealisert verdiendring finansielle poster	-28 487	30 167
-	-	Resultatført ikke mottatt konsernbidrag	-20 957	-10 210
42 718	-282 999	Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn- og utbetalinger i pensjonsordninger	52 120	-261 666
-1 607	8 734	Forskjell mellom resultatført og mottatt utbytte fra tilknyttede selskap	-	-
238	-584	Effekt av valutakursendringer og urealisert agio	-	-
-132 410	65 899	Endring i varelager	-121 914	112 495
-18 644	-124 304	Endring i kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	-63 611	-102 864
-201 868	154 559	Endring i leverandørgjeld	-152 530	116 215
136 094	34 715	Endring i annen kortsiktig gjeld	86 485	93 585
-	-	Endring på konsernmellomværende av operasjonelle aktiviteter	89 004	-69 416
1 201 611	1 626 624	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 128 872	1 508 908
		Kontantstrømmer til investeringsaktiviteter		
63 606	56 387	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	54 412	8 670
-1 842 798	-2 364 845	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-1 600 605	-2 250 042
7 743	15 951	Endring i langsiktige fordringer	7 131	19 241
131 458	577	Innbetalinger ved salg av finansielle anleggsmidler	118 155	577
-5 207	-4 970	Utbetalinger ved investering i finansielle anleggsmidler	-10 157	-29 077
7 012	3 017	Innbetalinger ved salg av finansielle omløpsmidler	7 013	3 007
-	-	Inn- og utbetalinger til konserninterne langsiktige fordringer	-114 329	1 374
-1 638 186	-2 293 883	Netto kontantstrøm til investeringsaktiviteter	-1 538 380	-2 246 250
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
1 200 000	400 000	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	1 200 000	400 000
-507 889	-131 276	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-499 370	-88 215
166 000	400 000	Netto inn- og utbetalinger av sertifikatlån	166 000	400 000
-	300 000	Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld	-	300 000
-300 000	-	Utbetalinger ved nedbetaling av kortsiktig gjeld	-300 000	-
-27 199	-5 133	Utbetalt til minoriteter	-	-
255 870	64 100	Netto endring i kassekreditt	254 741	16 606
-1 665	-153	Netto inn- og utbetalinger av andelskapital	-1 665	-153
-	-	Inn- og utbetalinger av konsernbidrag netto for motregning av fordringer	-6 097	-16 800
-605 685	-533 892	Utbetalt etterbetaling og kreditt til melkeprodusentene	-605 685	-533 892
179 432	493 646	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	207 924	477 546
-257 142	-173 613	Netto endring i bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer	-201 584	-259 796
383 271	556 884	Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer 01.01	206 354	466 150
126 128	383 271	Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer 31.12	4 770	206 354

REGNSKAPSPRINSIPPER

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge.

KONSOLIDERING

Konsernregnskapet presenterer samlet økonomisk stilling, resultat av årets virksomhet og kontantstrømmer for morselskapet, TINE SA, og datterselskapene. Datterselskap omfatter de selskap hvor TINE SA direkte eller indirekte har bestemmende innflytelse. Bestemmende innflytelse anses, i utgangspunktet, å foreligge når en direkte eller indirekte eier mer enn 50 % av den stemmeberettigede kapital. Det anvendes enhetlige regnskapsprinsipp for alle selskap som inngår i konsernet. Alle transaksjoner mellom konsernselskapene, mellomværende og urealiserte konserngevinster elimineres i konsernregnskapet.

Eierandeler i datterselskap innarbeides i konsernregnskapet etter oppkjøpsmetoden. Forskjellen mellom kostpris for eierandelene og bokført verdi av netto eiendeler på oppkjøpstidspunktet analyseres og henføres til de enkelte balanseposter i henhold til virkelig verdi. Kostpris som overstiger virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler, aktiveres som goodwill og avskrives i resultatregnskapet i takt med de underliggende forhold og forventet økonomisk levetid. Ved oppkjøp anvendes nominell skattesats på merverdi eksklusiv goodwill.

Minoritetenes andel inngår i konsernets egenkapital. Endrede eierandeler i datterselskap behandles som egenkapitaltransaksjoner i konsernet og det oppstår således ikke gevinst eller tap i konsernregnskapet.

Tilknyttede selskap er selskap der konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, og hvor andelen er av langsiktig strategisk karakter. Betydelig innflytelse foreligger normalt der konsernet har en eierandel på mellom 20 % og 50 %. Tilknyttede selskap innarbeides etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Kostpris som overstiger ervervet andel av bokført egenkapital balanseføres som merverdi og avskrives i takt med de underliggende forhold og forventet økonomisk levetid. Konsernets resultat fra tilknyttede selskap består av andel av resultat etter skatt i det tilknyttede selskapet med fradrag for eventuelle avskrivninger på merverdier, samt gevinst og tap ved realisasjon av andeler. I resultatregnskapet er andel av resultatet i tilknyttet selskap presentert som del av finansresultatet. I balansen klassifiseres eierandeler i tilknyttede selskap som finansielle anleggsmidler. Andel av underskudd i tilknyttede selskap resultatføres ikke hvis dette medfører at balanseført verdi av investeringen blir negativ, med mindre konsernet har påtatt seg en forpliktelse eller avgitt garantier for det tilknyttede selskapet.

Ved innarbeidelse av investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap hvor årsregnskapene er utarbeidet i utenlandsk valuta, omregnes balanseposter til norske kroner på grunnlag av balansedagens kurs. Resultatposter omregnes til norske kroner på grunnlag av gjennomsnittskurs for regnskapsåret. Omregningsdifferansen som oppstår ved at selskapets inngående egenkapital og årets resultat er omregnet til annen kurs enn utgående egenkapital inngår i konsernets egenkapital.

DRIFTSINTEKTER OG ANDRE INNTEKTER

Driftsinntekter vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, returer, rabatter og andre offentlige avgifter. Inntekt fra salg av varer resultatføres når produktene er levert til kunden og det ikke er uoppfylte forpliktelser som kan påvirke kundens aksept av leveringen. Levering er ikke foretatt for produktene er sendt til avtalt sted og risiko for tap og ukurans er overført til kunden. Individuelle vurderinger basert på avtaler brukes som grunnlag for å estimere og regnskapsføre avsetninger for kvantumsrabatter og varereturer på salgstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

DRIFTSKOSTNADER

Kostnader resultatføres i samme periode som tilhørende inntekt.

HOVEDREGEL FOR KLASIFISERING AV EIENDELER OG GJELD

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år, samt andre eiendeler som knytter seg til varekretsløpet, klassifiseres som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og

langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld er vurdert til pålydende beløp.

IMMATERIELLE EIENDELER

Goodwill

Goodwill er forskjellen mellom anskaffelseskost ved kjøp av virksomhet og virkelig verdi av konsernets andel av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill ved kjøp av andel i tilknyttet selskap inngår i balanseført verdi av investeringer i tilknyttet selskap. Goodwill testes for verdifall og balanseføres til anskaffelseskost med fradrag for akkumulerte av- og nedskrivninger. Avskrivningstid for goodwill er fem år med mindre lengre levetid er særskilt begrunnet.

Andre immaterielle eiendeler

Utgifter til andre immaterielle eiendeler balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel og utgiftene kan måles pålitelig. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter fortløpende. Immaterielle eiendeler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Immaterielle eiendeler nedskrives til virkelig verdi dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn sum av balanseført verdi og eventuelle gjestående tilvirkningsutgifter.

Forsknings- og produktutviklingskostnader

Egne forsknings- og utviklingsutgifter kostnadsføres løpende.

ANLEGGSMIDLER

Varige driftsmidler

Investeringer i produksjonsanlegg og andre varige driftsmidler måles til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Renter som knytter seg til anleggsperioden for betydelige varige driftsmidler under oppføring balanseføres som en del av kostprisen. Anskaffelseskost for varige driftsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives lineært over den økonomiske levetiden. Kostnader forbundet med normalt vedlikehold og reparasjoner blir løpende kostnadsført. Kostnader ved større utskiftninger og fornyelser som øker driftsmidlenes levetid vesentlig, aktiveres og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmidlet er lavere enn balanseført verdi og verdifallet forventes å ikke være forbigående, foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere.

Leieavtaler

Leieavtaler klassifiseres som finansiell eller operasjonell leie etter en konkret vurdering av den enkelte avtale. Leieavtaler knyttet til eiendeler som leies på betingelser hvor leietaker i all hovedsak innehar økonomisk risiko og kontroll til eierskapet blir klassifisert som finansielle leieavtaler. Varige driftsmidler under finansielle leieavtaler balanseføres og tilhørende leieforpliktelser blir inkludert i balanseposten annen langsiktig gjeld til nåverdien av leiebetalingene. Driftsmiddelet avskrives planmessig, og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad.

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko og avkastning knyttet til eierskap fortsatt ligger hos utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebeløp knyttet til operasjonelle leieavtaler kostnadsføres lineært over leieperioden.

Aksjer og andeler i tilknyttet selskap og datterselskap

Investeringer i datterselskap og tilknyttet selskap vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringene vurderes til anskaffelseskost fratrukket eventuelle nedskrivninger. Nedskrivning til virkelig verdi gjennomføres dersom verdifallet ikke er forbigående. Mottatt utbytte og konsernbidrag fra datterselskapene som representerer avkastning i eiertiden inntektsføres som annen finansinntekt.

Konsernbidrag fra datterselskap regnskapsføres det samme året som datterselskapet avsetter beløpet. Utbytteinntekter inntektsføres når utbyttet er vedtatt.

Andre aksjer og andeler klassifisert som anleggsmidler

Investeringer i anleggsaksjer og andeler hvor selskapet ikke har betydelig innflytelse, balanseføres til anskaffelseskost. Investeringene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Mottatt utbytte fra selskapene som representerer avkastning i eiertiden inntektsføres som annen finansinntekt når utbyttet er vedtatt.

Langsiktige fordringer

Langsiktige fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger. Renteinntekter regnskapsføres når de er opptjent.

OMLØPSMIDLER

Varebeholdning

Beholdninger av varer vurderes til det laveste av anskaffelseskost etter «først inn - først ut» prinsippet og virkelig verdi. Anskaffelseskost for egentilvirkede varer og varer under tilvirkning består av direkte materialer, direkte lønn samt andre direkte og indirekte tilvirkningskostnader (basert på normal produksjon). Anskaffelseskost justeres for utjevningsavgifter og -tilskudd. Anskaffelseskost for råvarer og handelsvarer er netto innkjøpspris. Virkelig verdi er estimert salgpris fratrukket nødvendige utgifter til ferdigstillelse, salg og distribusjon.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Aksjefond og børsnoterte aksjer

Markedsbaserte finansielle instrumenter, herunder aksjefond og børsnoterte aksjer, som inngår i en handelsportefølje vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Andre kortsiktige investeringer vurderes til det laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen.

Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer

Regnskapslinjen bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

EGENKAPITAL

Andelskapital

TINEs andelskapital er summen av andeler TINEs medlemmer har. Hvert medlem har en andel. Andelens pålydende er kr 500. Medlemskap i TINE er åpent for melkeprodusenter som disponerer melkekvote.

Etterbetalingsfond

Overskudd kan etter innstilling fra styret og innenfor totalramme som styret har forslått disponeres til etterbetalingsfond og etterbetaling for levert melk i året. Det er årsmøtet som vedtar eventuelle utdelinger fra etterbetalingsfondet. Utdelinger skjer til de som er medlemmer på beslutningstidspunktet og skal skje på grunnlag av leveransen av melk for det foregående kalenderåret.

GJELD

Langsiktig gjeld

Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt gjeldsbeløp. Opptakskostnader kostnadsføres løpende.

Usikre forpliktelser

Usikre forpliktelser blir regnskapsført dersom det er sannsynlighetsovervekt for at de kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av oppgjørsverdi.

Avsetning til restrukturering

Ved vedtak om restruktureringstiltak gjøres en avsetning av forventede utgifter knyttet til gjennomføringen av tiltaket. Avsetningen er basert på beste estimat og revurderes ved hver periodeavslutning. Utgifter som påløper under gjennomføring av restruktureringen, føres løpende mot avsetningen.

PENSJONSORDNINGER

Selskapet har pensjonsordninger som gir de ansatte rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser. Forpliktelsen kostnadsføres over opptjeningstiden i henhold til planens opptjeningsformel. Allokeringemetode tilsvarer planens opptjeningsfor-

mel med mindre det vesentlige av opptjeningen skjer mot slutten av opptjeningsperioden. Lineær opptjening legges da til grunn.

Pensjonsforpliktelser beregnes på basis av forutsetninger om antall opptjeningsår, diskonteringsrente, fremtidig avkastning på pensjonsmidler, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og nivået på folketrygdens grunnbeløp og aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang og uføretariff. Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse består av brutto pensjonsforpliktelse fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidler. Netto pensjonsforpliktelser på underfinansierte ordninger balanseføres som langsiktige finansielle forpliktelser, mens netto pensjonsmidler på overfinansierte ordninger balanseføres som finansielle anleggsmidler dersom det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes. Arbeidsgeberavgift inkluderes i bokførte forpliktelser for faktisk underfinansierte ordninger.

Endringer i forpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplanen, kostnadsføres umiddelbart dersom planendringer er ubetingede på tidspunkt for endring. Eventuelle planendringer som er betinget av fremtidig ansettelse, amortiseres lineært over perioden frem til ytelsen er ubetinget. Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik mot beregningsforutsetningene, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsstid for den del av avvikene som overstiger 10 % av det høyeste av henholdsvis brutto pensjonsforpliktelse og brutto pensjonsmidler.

Ved deltakelse i ytelsesbaserte flerforetaksordninger, regnskapsfører foretaket sin andel av den ytelsesbaserte pensjonsforpliktelsen, pensjonsmidler og kostnad tilknyttet pensjonsordningen. Når det ikke foreligger tilstrekkelig informasjon til å regnskapsføre en flerforetaksordning som en ytelsesbasert pensjonsordning, regnskapsføres ordningen som om den var en innskuddsordning.

Forpliktelser innenfor den nye Fellesordningen for AFP er en ytelsesbasert flerforetaksordning, men denne regnskapsføres som en innskuddsbasert ordning da den for tiden ikke er målbar og allokerbar mellom de deltakende foretak.

Netto pensjonskostnad, som er brutto pensjonskostnad fratrukket estimert avkastning på pensjonsmidlene, korrigert for fordelt virkning av estimatavvik og endringer i pensjonsplaner, klassifiseres som ordinær driftskostnad og er presentert sammen med lønn og andre ytelser under personalkostnader i resultatregnskapet.

Innskuddsplaner periodiseres etter sammenstillingsprinsippet. Årets innskudd til innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres når de påløper.

SKATTER

Skattekostnaden består av betalbar skatt på skattepliktig inntekt og formue og endringer i utsatt skatt. Skattekostnaden sammenstilles med regnskapsmessig resultat før skatt. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret, samt eventuelt skattemessig fremførbart underskudd. Ved beregningen benyttes nominell skattesats. Positive og negative forskjeller som reverserer i samme periode utlignes. Utsatt skatt og utsatt skattefordel presenteres netto i balansen. I konsernet presenteres utsatt skatt netto for skatteposisjoner knyttet til selskap som inngår i samme skattekonsern.

Utsatt skattefordel oppstår dersom en har midlertidige forskjeller som gir opphav til skattemessige fradrag i fremtiden. Utsatt skattefordel balanseføres når det er sannsynlig at denne kan utnyttes i fremtidige år.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til valutakurs på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta, som ikke inngår i sikringsforhold, vurderes til dagskurs. Realiserte og urealiserte gevinster og tap på valuta presenteres netto i resultatregnskapet som finanspost.

ENDRING AV REGNSKAPSPRINSIPP OG SAMMENLIGNINGSTALL

Sammenligningstall er utarbeidet basert på de samme prinsipper som tall for inneværende regnskapsperiode.

Ingen nye norske regnskapsstandarder har medført regnskapsmessige virkninger for TINE som følge av implementering i 2012. Med unntak av å reklassifisere

posten avsatt til etterbetaling melkeprodusenter i balansen fra leverandørgjeld til annen kortsiktig gjeld, er det ikke blitt gjennomført andre vesentlige reklassifiseringer eller prinsippendringer.

FINANSIELLE DERIVATER OG SIKRING

Regnskapsmessig behandling av finansielle derivater følger intensjonen bak inngåelsen av avtalene. Derivater klassifiseres som finansielt anleggsmiddel eller lang-siktig finansiell forpliktelse dersom gjenværende løpetid er lengre enn ett år.

Rentederivat

TINE benytter rentesikringsinstrumenter for å sikre seg mot store svingninger i rentekostnadene. Regnskapsføring av gevinster og tap avhenger av om rentederivatet er utpekt som sikringsinstrument og eventuelt type sikring. Rentederivater som ikke er sikringsinstrument vurderes i henhold til laveste verdis prinsipp. Urealiserte tap kostnadsføres som finanskostnad.

Valutaderivat

For å sikre seg mot svingninger i valutakursene inngår TINE valutaderivater i tråd med vedtatt finansiell policy. Regnskapsføring av gevinster og tap avhenger av om valutaderivatet er utpekt som sikringsinstrument og eventuelt type sikring. Valutaderivater som ikke er sikringsinstrument vurderes til virkelig verdi. Verdiendringer resultatføres som finansinntekt eller finanskostnad.

Sikring

Regnskapsmessig behandling av finansielle derivater utpekt som sikringsinstrument bokføres i henhold til prinsippene for sikringstypene verdisikring, kontantstrømsikring eller sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet.

Ved verdisikring av balanseførte eiendeler eller forpliktelser balanseføres derivatet til virkelig verdi. Balanseført verdi av den sikrede eiendelen eller forpliktelsen justeres for verdien av det finansielle derivatets verdiendring som knytter seg til sikret risiko.

Ved sikring av fremtidige kontantstrømmer balanseføres derivatene til virkelig verdi. Både urealiserte og realiserte gevinster eller tap på derivatene (etter skatt) regnskapsføres direkte mot egenkapitalen inntil sikret kontantstrøm påvirker resultatregnskapet.

Sikring av nettoinvestering i utenlandsk valuta benyttes på konsernnivå. Sikringsinstrumentene balanseføres til virkelig verdi som ved kontantstrømsikring. Urealiserte gevinster og tap på sikringsinstrumentene (etter skatt) regnskapsføres direkte mot egenkapitalen inntil den utenlandske virksomheten blir solgt eller sikringsforholdet avvikes.

BRUK AV ESTIMATER OG INFORMASJON OM BETYDELIGE ESTIMATER

De beskrevne regnskapsprinsippene innebærer at ledelsen i TINE har anvendt estimater og forutsetninger som påvirker poster i resultat og balanse. Estimaterne baseres på erfaring og en vurdering av underliggende faktorer. Fremtidige hendelser og endringer i rammebetingelser kan medføre at estimater og forutsetninger må endres. Endringer i regnskapsmessige estimater resultatføres i den periode estimatene endres, med mindre utsatt resultatføring følger av god regnskapsskikk. Vurderinger, estimater og forutsetninger som har vesentlig effekt for regnskapet oppsummeres nedenfor.

Avskrivninger

Avskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler er basert på antatt levetid for disse. Endrede markedsforhold og fremtidige investeringsbeslutninger

vil påvirke eksisterende produksjonskapasitet og forventet brukstid. Dette kan gi grunnlag for endrede avskrivningsprofiler og vil påvirke fremtidige resultater.

Det er i 2012 foretatt en gjennomgang og oppdatering av forventet brukstid for varige driftsmidler.

Nedskrivninger

TINE har betydelige investeringer i varige driftsmidler, immaterielle eiendeler inklusiv goodwill, tilknyttede selskaper og datterselskap. Disse anleggsmidlene testes for nedskrivninger når det foreligger indikatorer på mulige verdifall. Slike indikatorer kan være endringer i markedspriser, avtalestrukturer, negative hendelser eller andre driftsforhold. Ved beregning av gjenvinnbart beløp må det gjøres en rekke estimater vedrørende fremtidige kontantstrømmer der prisbaner, salgsvolum og levetid er de viktigste faktorene.

Pensjoner

Beregning av virkelig verdi av pensjonsforpliktelser er basert på flere økonomiske og demografiske forutsetninger. Enhver endring i de anvendte forutsetninger påvirker den beregnede forpliktelsen. Det henvises til note 7 for en nærmere beskrivelse av hvilke forutsetninger som er lagt til grunn.

Virkelig verdi finansielle instrumenter

Prinsipper for å estimere virkelig verdi er i hovedsak basert på markedspriser og ulike verdsettelsesmetoder. Virkelig verdi av valutaterminkontrakter er fastsatt ved å benytte kursen på balansedagen. Virkelig verdi av valutaswapper er beregnet til nåverdien av fremtidige kontantstrømmer. Virkelig verdi av opsjoner er fastsatt ved bruk av opsjonspringsmodeller. For alle overnevnte derivater er virkelig verdi bekreftet av den finansinstitusjon som selskapet har inngått avtalene med.

Utsatt skattefordel

Utsatt skattefordel balanseføres bare i den grad det er sannsynlig at det vil være fremtidig skattepliktig overskudd som er stort nok til å nyttiggjøre seg skattefordelen enten ved at enheten har vist overskudd nylig eller ved at det er identifisert eiendeler med merverdier.

Avsetninger

For enkelte resultatposter i regnskapet avsettes det for forventede fremtidige kostnader basert på estimater og informasjon som er tilgjengelig på tidspunkt for regnskapsavleggelse. Disse avsetningene kan avvike fra faktisk fremtidig kostnad. Avsetninger knytter seg eksempelvis til tap på kunder, ukurans på varer og betingede tap som er sannsynlige og kvantifiserbare, herunder omtvistede forhold og rettssaker.

SEGMENTER

Driftssegmenter rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til selskaps øverste beslutningstaker. Selskaps øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er definert som konsernledelsen.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden.

Presentasjonsvaluta

Alle beløp er i TNOK dersom ikke annet er angitt. Morselskapet (TINE SA) funksjonelle valuta er NOK og konsernets presentasjonsvaluta er NOK.

NOTER

NOTE 1 Segmentinformasjon

Beløp i 1000 kroner

	2012					2011				
	Meieri Norge	Meieri Internasjonalt	Annen virksomhet	Øvrige aktiviteter og elimineringer	Total	Meieri Norge	Meieri Internasjonalt	Annen virksomhet	Øvrige aktiviteter og elimineringer	Total
Salgsinntekter/resultat										
Flytende meieriprodukter	7 896 118	-	186 904	-	8 083 022	7 923 067	-	180 348	-	8 103 414
Faste meieriprodukter	5 014 117	2 024 302	321 912	-	7 360 331	4 760 435	1 854 243	285 055	-	6 899 733
Juice, fruktdrikker og vann	11 851	-	914 219	-	926 071	7 534	-	887 967	-	895 501
Ferdigmat	1 285	-	625 911	-	627 196	1 356	-	610 281	-	611 637
Iskrem og desserter	204 941	-	954 848	-	1 159 790	202 861	-	951 276	-	1 154 137
Øvrige produkter	97 756	-	44 036	-	141 792	180 570	-	211 516	-	392 086
Salgsinntekt ferdigvarer eksternt	13 226 069	2 024 302	3 047 831	-	18 298 201	13 075 824	1 854 243	3 126 442	-	18 056 509
Salgsinntekt ferdigvarer eksternt	13 226 069	2 024 302	3 047 831	-	18 298 201	13 075 824	1 854 243	3 126 442	-	18 056 509
Salgsinntekt ferdigvarer internt	1 698 060	2 842	-	-1 700 902	-	1 742 228	-	-	-1 742 228	-
Salgsinntekt ferdigvarer totalt	14 924 128	2 027 143	3 047 831	-1 700 902	18 298 201	14 818 052	1 854 243	3 126 442	-1 742 228	18 056 509
Salgsinntekt råvarer	1 087 305	-	-	-	1 087 305	1 031 574	-	-	-	1 031 574
Andre inntekter	407 684	16 193	107 650	-147 785	383 742	425 525	16 458	44 426	-187 249	299 160
Driftsinntekter	16 419 117	2 043 336	3 155 481	-1 848 686	19 769 248	16 275 151	1 870 701	3 170 868	-1 929 478	19 387 243
Av- og nedskrivninger	-735 538	-46 399	-67 331	-1 000	-850 268	-631 080	-58 224	-84 039	4 000	-769 343
Øvrige driftskostnader	-14 900 843	-1 961 817	-2 947 365	1 824 984	-17 985 042	-14 542 417	-1 831 293	-3 011 176	1 943 038	-17 441 848
Driftsresultat	782 735	35 120	140 785	-24 702	933 938	1 101 654	-18 817	75 653	17 562	1 176 052
Balanse										
Eiendeler	12 645 181	611 272	903 155	-459 918	13 699 690	12 269 692	478 219	1 027 884	818 685	12 957 110
Gjeld, ikke rentebærende	3 078 640	478 433	383 438	-20 118	3 920 392	3 534 600	330 143	400 034	-41 968	4 222 810
Investeringer	1 605 666	181 795	60 421	-	1 847 882	2 253 052	48 940	66 525	-	2 368 517

Virksomhetsbeskrivelse:

Segmentet Meieri Norge består av TINE SA, OsteCompagniet AS, Melkerampa AS, Næringsmiddelproduksjon AS og TINE Eiendom Espehaugen AS. Meieri Internasjonalt består av underkonsernene Wernersson Ost AB (Sverige), Norseland Inc. (USA) og Norseland Ltd. (UK). I tillegg inngår avskrivninger og nedskrivninger av goodwill og andre merverdier i Wernersson Ost AB, Norseland Inc. og Norseland Ltd. Annen virksomhet består av Diplom-Is AS, Fellesjuice AS, Fjordland AS og TINE SA sine øvrige datterselskaper (se note 14). I tillegg inngår avskrivninger av goodwill og andre merverdier i Fjordland AS (ferdig avskrevet i 2012).

NOTE 2 Salgsinntekt ferdigvarer fordelt på geografisk område

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011	Geografisk område	2012	2011
16 014 179	15 926 604	Norge	14 285 499	14 188 352
1 044 108	1 030 974	Øvrig Europa	159 503	179 433
2 041	1 713	Afrika	147	172
1 134 161	993 508	Amerika	332 082	338 423
2 782	4 617	Asia	654	998
100 930	99 094	Oceania	91 148	86 268
18 298 201	18 056 509	Salgsinntekt ferdigvarer	14 869 033	14 793 645

NOTE 3 Andre driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011	Inntektsgrupper	2012	2011
72 376	75 581	Transportinntekter	93 373	96 272
192 057	201 478	Andre inntekter	315 745	362 198
119 309	22 101	Gevinst ved salg av anleggsmidler	35 590	7 378
383 742	299 160	Sum andre driftsinntekter	444 708	465 848

NOTE 4 Vareforbruk og varebeholdningsendring

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011	Kostnadsart	2012	2011
11 426 089	11 320 772	Forbruk av råvarer og innkjøpte handelsvarer	9 489 446	9 469 265
-95 435	80 044	Beholdningsendring av varer i arbeid og ferdigvarer	-138 555	112 366
11 330 654	11 400 816	Sum vareforbruk og varebeholdningsendring	9 350 891	9 581 631

NOTE 5 Innkjøp av rå ku- og geitemelk fra melkeprodusentene

Beløp i 1000 kroner

		TINE SA	
		2012	2011
Spesifikasjon forbruk av rå ku- og geitemelk			
Samlet kjøp av rå ku- og geitemelk, jfr. spesifikasjon nedenfor		6 661 875	6 164 874
Beholdningsendring av rå melk		-4 669	5 029
Forbruk av rå ku- og geitemelk		6 657 206	6 169 903
Spesifikasjon kjøp av rå ku- og geitemelk fra melkeprodusentene			
Kjøp av kumelk inklusiv kvalitet		6 549 512	6 060 161
Kjøp av geitemelk inklusiv kvalitet		112 363	104 713
Sum kjøp av rå ku- og geitemelk		6 661 875	6 164 874
Disponeringer TINE Råvare			
Overført fra forrige år		19 701	16 291
Overføres til neste år		3 812	-19 701
Sum utbetalt fra TINE Råvare		6 685 388	6 161 464
Disponert til etterbetaling fra TINE SA		383 076	598 878
Totalt utbetalt melkeprodusentene fra TINE		7 068 464	6 760 342
Avregnet rå ku- og geitemelk i 1000 liter			
Kumelk inkludert økologisk melk		1 455 241	1 406 233
Geitemelk		19 617	19 667
Total avregnet rå ku- og geitemelk		1 474 858	1 425 900
Total melkepris uttrykt i kr/liter		4,79	4,74

Det vises også til note 35 for en nærmere beskrivelse av TINE Råvare.

NOTE 6 Personalkostnader og antall årsverk

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011	Kostnadsart	2012	2011
2 793 316	2 609 969	Lønn, feriepenger og kostnader vikarhjelp	2 393 430	2 227 500
366 485	348 058	Arbeidsgiveravgift	305 868	288 707
248 249	62 849	Pensjonskostnader inkludert arbeidsgiveravgift, jfr. note 7	201 717	32 102
161 886	148 928	Andre personalkostnader	112 075	111 676
3 569 936	3 169 804	Sum personalkostnader	3 013 090	2 659 985
5 316	5 364	Gjennomsnittlig antall ansatte regnet i årsverk	4 363	4 409

NOTE 7 Pensjoner og pensjonsforpliktelser

Beløp i 1000 kroner

TINE SA og norske datterselskaper har kollektiv pensjonsordning i MP Pensjon i henhold til lov om foretakspensjon. Ordningen tilfredsstiller reglene for Obligatorisk Tjenestepensjon (OTP). Den kollektive pensjonsordningen er ytelsesbasert og ordningen innregnes regnskapsmessig som en ytelsesplan. Ytelsene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder. Tjenestepensjonen kommer i tillegg til Folketrygden og er uavhengig av ytelsen fra Folketrygden.

Pensjonsordningen i MP Pensjon gir følgende ytelser ved full opptjeningstid (30 år eller mer):

Pensjon	Beregningsgrunnlag	Pensjonsytelse
Alderspensjon	Inntil 6 G	20 % av pensjonsgrunnlaget
	Fra 6 G til 12 G	48 % av pensjonsgrunnlaget
Etterlapppensjon ektefelle / samboer	Beregnet alderspensjon	55 % av beregnet alderspensjon
Etterlapppensjon barn	Pensjonsgrunnlag	1. barn 10 % og deretter 5 % for hvert barn, inntil 6 barn

I tillegg til den kollektive pensjonsordningen har TINE SA og de norske datterselskaperne en driftspensjonsordning for ansatte med lønn over 12 G. Pensjonsytelsen i denne ordningen utgjør 66 % av lønn utover 12 G og trer i kraft fra fylte 62 år.

TINE SA og de fleste norske datterselskaper er innen avtaleområdet LO - NHO. Ansatte i selskaperne har, basert på dette, anledning til å søke om AFP-pensjon fra 62 år. Gjeldende AFP-ordning er en ytelsesbasert flerforetaksordning. Selskaperne

innen avtaleområdet LO-NHO har en reell økonomisk forpliktelse som følge av avtalen om AFP-ordning. Det foreligger imidlertid ikke tilstrekkelig informasjon til å muliggjøre innregning av forpliktelse i årsregnskapet. Dette medfører at ingen forpliktelse for gjeldende AFP-ordning balanseføres.

Gammel AFP-ordning ble lukket per 31. desember 2010. Gjenværende regnskapsført forpliktelse i den gamle ordningen er knyttet til betjening av AFP-pensjonister gått av før 2011.

For TINE SA og TINE Konsern omfatter de ulike ordningene pr 31.12.2012 følgende antall personer:

TINE KONSERN			TINE SA		
Ansatte	Pensjonister		Ansatte	Pensjonister	
5 412	3 788	Ytelsesbaserte ordninger i MP Pensjon	4 855	3 484	
38	123	Udekkede ordninger ¹⁾	35	111	
286	-	Tilskuddsordninger	-	-	
-	242	AFP	-	215	

¹⁾ Udekkede ordninger gjelder i hovedsak driftspensjon for ansatte med lønn over 12 G og gavepensjon for ansatte som tidligere har falt utenom den kollektive pensjonsordning i MP Pensjon.

TINE KONSERN			TINE SA		
2012	2011	Pensjonskostnader	2012	2011	
398 039	294 818	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	345 118	255 455	
268 390	311 888	Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	243 340	284 728	
-529 673	-574 995	Nettoavkastning på pensjonsmidler	-486 903	-529 490	
61 852	-33 777	Resultatført aktuarielt tap (+) / gevinst (-)	53 572	-32 600	
3 387	1 933	Resultatført planendringseffekt	3 328	1 664	
16 566	32 836	Periodisert arbeidsgiveravgift	11 802	27 977	
29 688	30 147	Øvrige pensjonskostnader (herunder AFP-premie og tilskuddsordninger)	31 460	24 368	
248 249	62 849	Netto pensjonskostnad	201 717	32 102	

Avstemming av pensjonsordningens finansielle status 31.12 mot beløp i balansen:

TINE KONSERN			TINE SA		
31.12.2012	31.12.2011	Pensjonsforpliktelser og -midler	31.12.2012	31.12.2011	
-10 755 017	-9 844 688	Påløpte pensjonsforpliktelser	-9 830 875	-9 009 248	
11 184 115	10 167 350	Pensjonsmidler (til markedsverdi)	10 235 035	9 386 328	
429 098	322 662	Netto pensjonsmidler eksklusiv estimatavvik	404 160	377 080	
1 456 354	1 607 792	Ikke resultatført virkning av estimatavvik	1 346 809	1 440 736	
-1 858	-	Arbeidsgiveravgift	-	-	
1 883 594	1 930 454	Netto pensjonsmidler overfinansiert ordning	1 750 969	1 817 816	
-170 970	-179 096	Påløpte pensjonsforpliktelser	-116 253	-121 363	
21 176	27 569	Pensjonsmidler (til markedsverdi)	1 317	1 358	
-149 794	-151 527	Netto pensjonsforpliktelser eksklusiv arbeidsgiveravgift og estimatavvik	-114 936	-120 005	
39 880	28 556	Ikke resultatført virkning av estimatavvik	31 395	18 527	
41 017	52 863	Ikke resultatført virkning av planendring	40 283	44 080	
-16 243	-19 175	Arbeidsgiveravgift	-15 846	-16 434	
-85 140	-89 282	Netto pensjonsforpliktelse underfinansiert ordning	-59 104	-73 831	

Note 7 forts. neste side

Note 7 forts.

Følgende forutsetninger er anvendt i Norge for TINE Konsern og TINE SA:

	31.12.2012	31.12.2011
Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente	3,00 %	2,60 %
Forventet lønnsregulering	4,00 %	3,50 %
Forventet regulering av Folketrygdens grunnbeløp	3,75 %	3,25 %
Forventet pensjonsøkning	3,00 %	2,30 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler ¹⁾	5,50 %	5,50 %
Demografiske forutsetninger		
Anvendt dødelighetstabell	K2005	K2005
Anvendt uføretariff	Styrket KU	Styrket KU
Frivillig avgang (alle aldre)	Gjennomsnitt 3-5 % pr år	Gjennomsnitt 3-5 % pr år

¹⁾ Ved beregning av årets pensjonskostnad er det lagt til grunn en forventet avkastning på pensjonsmidler på 5,5 % basert på historisk og forventet avkastning i MP Pensjon.

Økonomiske og demografiske forutsetninger lagt til grunn for beregning og regnskapsføring av pensjoner er basert på forventninger til den faktiske medlemsbestanden, forholdene i pensjonsordningen i MP Pensjon og TINE sine antagelse om fremtidig økonomisk utvikling.

TINE KONSERN

2012	2011	Faktisk avkastning på sammensetning av pensjonsmidlene	TINE SA	2012	2011
11,40 %	-7,70 %	Faktisk avkastning på pensjonsmidler i foretakspensjonsordningen		11,40 %	-7,70 %
		Pensjonsmidler i foretakspensjonsordningen i MP pensjon har følgende sammensetning:			
31.12.2012	31.12.2011		31.12.2012	31.12.2011	
47,60 %	47,80 %	Aksjer	47,60 %	47,80 %	
49,20 %	50,40 %	Obligasjoner	49,20 %	50,40 %	
3,20 %	1,80 %	Øvrige eiendeler	3,20 %	1,80 %	

NOTE 8 Nærstående parter og ledende personell

Beløp i kroner

Konsernstyret, rådet, kontrollkomite, valgkomite og konsernledelsen er definert som nærstående parter og ledende personell i TINE.

Konsernstyret	Styrehonorar TINE SA ¹⁾	Andre godtgjørelser
Trond Reierstad (<i>styreleder</i>)	500 000	256 425
Ingunn Sognnes (<i>nestleder</i>)	340 000	100 244
Anders Johansen	269 300	194 775
Torstein Grande	290 000	148 200
Anne Maren Wasmuth	219 267	108 900
Cecilie Bjørlo	202 000	80 353
Askild Eggebø	290 000	160 800
Nina Kolltveit Sæter	227 900	130 550
Helga Thorvik Ulven	290 000	129 900
Lars Woie	238 100	105 700
Lars Iver Wiig (<i>ansattvalgt</i>)	150 000	-
Steinar Koen (<i>ansattvalgt</i>)	202 000	-
Elin Aarvik (<i>ansattvalgt</i>)	167 333	-
Svein Førde (<i>ansattvalgt</i>)	202 000	-
Varamedlem		
Per Heringstad	147 900	145 050
Ottar Råd (<i>ansattvalgt</i>)	30 000	-
Årsmøte og rådmøte	Honorar TINE SA	Andre godtgjørelser
Nils Asle Dolmseth (<i>ordfører</i>)	152 699	125 150
Roy Erik Hetland (<i>varaordfører</i>)	72 000	57 000
Kontrollkomite		
Helge Sommerseth (<i>leder</i>)	67 100	24 950
Per Amb	56 400	122 750
Anna Stangeland	56 400	23 100

¹⁾ Inklusiv honorar fra interne regionstyrer. Det er ikke utbetalt styrehonorar fra øvrige selskap.

Note 8 forts. neste side

Konsernledelse	Samlede utgifter til lønn	Styreonorar datterselskap	Pensjonskostnad	Andre godtgjørelser
Ansatt i TINE SA				
Hanne Refsholt ¹⁾	2 296 392	39 759	1 227 336	144 704
Stein Øiom ¹⁾	2 070 717	43 500	594 683	126 095
Stein Aasgaard	1 833 366	127 365	424 065	133 326
Eirik Selmer-Olsen	1 306 507	16 271	518 601	140 497
Hege Holter Brekke	1 544 811	21 500	770 299	146 758
John Ole Skeide	1 713 287	75 500	945 594	158 466
Johnny Ødegård	1 059 291	-	614 575	73 140
Jørn Spakrud	1 748 420	65 000	952 923	148 728

¹⁾ Hanne Refsholt hadde permisjon fra 1. september 2011 til 31. august 2012. Stein Øiom var konstituert konsernsjef i samme periode.

Verken styreleder, øvrige medlemmer i konsernstyret, konsernsjef eller øvrige medlemmer i konsernledelsen mottar bonuser, opsjoner eller har avtale om overskuddsdeling. Det er utbetaling som er lagt til grunn i noten med unntak av pensjoner hvor årets pensjonsopptjening er lagt til grunn. Ingen av de nevnte ledende personer har lån eller sikkerhetsstillelse fra TINE ut over de styremedlemmer som leverer melk og inngår i låneordningen vedrørende melkeleveranser, ref. omtale i note 33. Følgende ledende personell har pensjonsavtale som trer i kraft ved fylte 62 år; Hanne Refsholt, Stein Aasgaard og Stein Øiom. Avtalene er finansiert over driften. Pensjonens størrelse: 80 % fra 62 til 63 år, 75 % fra 63 til 64 år, 70 % fra 64 til 65 år og 66 % fra 65 til 67 år. Fra fylte 67 år inngår disse i driftspensjonsordningen for ansatte med lønn over 12 G som konsernstyret vedtok i juni 2011. Øvrige medlemmer i konsernledelsen inngår i samme driftspensjonsordning. Avtalen trer i kraft fra fylte 62 år og har en pensjonsstørrelse på 66 % av lønn ut over 12G.

NOTE 9 Immaterielle eiendeler og goodwill

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN	FoU	Patenter	Varemerke	Kunder	Andre rettigheter	Goodwill	Sum 2012	Sum 2011
Anskaffelseskost 01.01	3 279	13 248	84 175	70 403	7 462	254 491	433 059	426 648
Tilgang (+) i året	-	141	-	-	28 778	19 733	48 652	4 551
Avgang (-) i året	-3 279	-6 804	-	-35 203	-	-31 493	-76 779	-116
Kursdifferanser	-	-465	-1 815	-615	-130	-4 720	-7 745	1 976
Anskaffelseskost 31.12	-	6 121	82 360	34 585	36 110	238 011	397 187	433 059
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12	-	-	-37 981	-34 585	-6 499	-150 279	-229 344	-270 316
Bokført verdi 31.12	-	6 121	44 379	-	29 611	87 732	167 843	162 743
Årets avskrivninger	-	-	-6 601	-2 347	-2 310	-19 934	-31 192	-36 325
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-	-	-	-19 887
Økonomisk levetid	5-10 år	4-15 år	10-20 år	3 år	5 år	5-10 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		

Importlisens i Norseland Inc., klassifisert som patenter, vurderes å ha ubestemt levetid og avskrives ikke.

Goodwill knytter seg til:	31.12.2012	31.12.2011
Salmon Brands AS	-	3 276
Wernersson Ost AB	54 431	68 035
Fjordland AS	-	396
Alpine Dairy LLC	18 746	-
Norseland Ltd.	14 554	21 094
Sum goodwill	87 732	92 801

Det er foretatt vurdering av nedskrivningsbehov for goodwill og andre immaterielle eiendeler hvor det forelå indikasjoner på verdifall. Beregning av gjenvinnbart beløp er basert på neddiskontering av fremtidige kontantstrømmer. Kontantstrømmene er basert på budsjett og øvrig tilgjengelig informasjon på vurderingstidspunktet. Det forutsettes en moderat årlig økning i salg og dekningsgrad de første fem år. For resterende levetid benyttes konstante tall. Det er anvendt en diskonteringsrate på 6,8 % før skatt. På grunnlag av dette ble det foretatt nedskrivninger med MNOK 20 på goodwill knyttet til Norseland Ltd. i 2011.

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011	Kostnadsført forskning og produktutvikling	2012	2011
60 855	56 934	Forskning	60 855	56 799
44 090	41 556	Produktutvikling	40 483	37 630
104 945	98 490	Sum kostnadsført forskning og produktutvikling	101 338	94 429

Det legges til grunn at samlet forventet inntjening av pågående arbeid med forskning og utvikling motsvarer medgåtte utgifter. Vesentlige pågående forsknings- og utviklingsarbeid knytter seg til våre satsningsområder innen meierisektoren, spesielt innenfor helse og sunnhet.

NOTE 10 Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN	Tomter/boliger/hytter	Bygg/bygg-innredning	Maskiner/inventar	Transportmidler	Sum 2012	Sum 2011
Anskaffelseskost 01.01	214 316	5 451 997	8 329 056	882 756	14 878 124	13 475 893
Tilgang (+) i året	57 325	240 001	1 435 431	66 472	1 799 230	2 364 540
Avgang (-) i året	-4 441	-86 084	-635 775	-68 918	-795 218	-966 656
Kursdifferanser	-20	-2 819	-10 081	-6	-12 926	4 347
Anskaffelseskost 31.12	267 180	5 603 095	9 118 631	880 305	15 869 210	14 878 124
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12	-4 603	-2 300 569	-5 130 103	-629 845	-8 065 121	-8 007 612
Bokført verdi 31.12	262 576	3 302 526	3 988 527	250 459	7 804 089	6 870 512
Årets avskrivninger	-2 776	-187 907	-533 165	-81 080	-804 928	-682 028
Årets nedskrivninger	0	-7 000	-7 149	0	-14 149	-31 102
Økonomisk avskrivningsperiode	0-10 år	20-30 år	3-15 år	5-10 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		
Regnskapsmessig gevinst (+) /tap (-) solgte driftsmidler	-82	15 504	10 173	1 947	27 542	27 738
Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler	-	105 126	78 696	11 494	195 316	192 336
Bokført verdi 31.12 av balanseførte leieavtaler	-	22 454	5 314	18	27 786	45 625
herav årets avskrivninger	-	-9 913	-6 147	-9	-16 069	-22 158

TINE SA	Tomter/boliger/hytter	Bygg/bygg-innredning	Maskiner/inventar	Transportmidler	Sum 2012	Sum 2011
Anskaffelseskost 01.01	111 035	5 214 159	7 638 314	769 491	13 732 999	11 965 262
Tilgang (+) i året	57 325	162 970	1 328 100	52 210	1 600 605	2 250 052
Avgang (-) i året	-3 344	-76 226	-595 211	-52 423	-727 204	-482 315
Anskaffelseskost 31.12	165 016	5 300 903	8 371 203	769 278	14 606 400	13 732 999
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12	-4 093	-2 181 917	-4 710 912	-546 821	-7 443 743	-7 406 277
Bokført verdi 31.12	160 923	3 118 986	3 660 291	222 457	7 162 657	6 326 722
Årets avskrivninger	-2 718	-180 188	-465 532	-73 763	-722 201	-596 018
Årets nedskrivninger	-	-7 000	-6 149	-	-13 149	-34 812
Økonomisk avskrivningsperiode	0-10 år	20-30 år	3-15 år	5-10 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær		
Regnskapsmessig gevinst (+) /tap (-) solgte driftsmidler	-2 304	17 955	9 299	1 832	26 782	4 877
Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler	-	51 494	66 443	2 814	120 751	127 777
Bokført verdi 31.12 av balanseførte leieavtaler	-	22 310	-	-	22 310	33 875
herav årets avskrivninger	-	-9 876	-	-	-9 876	-11 815

Bygg og bygginnredning består av egne produksjonslokaler, lager og administrasjonsbygg for anvendelse i egen meierivirksomhet og produksjon av iskrem. Utleie til eksterne leietakere foregår i ubetydelig omfang. Varige driftsmidler hvor det foreligger indikasjoner på verdifall, er vurdert for nedskrivningsbehov. Nedskrivninger til gjenvinnbart beløp av varige driftsmidler er gjennomført som følge av vedtak om framtidige nedleggelse av anlegg, omleggelser av driften og prosjekter som er blitt mindre lønnsomme enn forutsatt. Tilgang i 2012 inkluderer aktiverte renter med MNOK 48. Tilsvarende tall for 2011 var MNOK 70.

Tabellen under viser bokført verdi for bygg, tekniske installasjoner og maskiner under oppføring. Anlegg under oppføring avskrives ikke før anlegget tas i bruk.

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011	Anlegg under oppføring	2012	2011
159 907	1 289 689	Bygg	159 486	1 289 262
45 477	414 681	Tekniske installasjoner	33 844	412 765
346 051	900 289	Maskiner	337 064	900 289
551 435	2 604 659	Sum anlegg under oppføring	530 395	2 602 315

Endring i anlegg under oppføring har sin bakgrunn i at våre investeringer i større nyanlegg er ferdig eller delvis ferdig. Våre nyanlegg på Jæren er tatt i bruk, Tunga er ferdig, Verdal og Kalbakken er tilnærmet ferdig. Henviser til investeringer i større nyanlegg i note 40.

NOTE 11 Honorar til revisor

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011	Honorar til valgt revisor - Deloitte AS	2012	2011
5 028	5 599	Lovpålagte revisjonstjenester	3 221	3 507
485	578	Honorar for attestasjonstjenester	438	574
1 405	1 220	Honorar for skatterådgivning	1 151	719
893	918	Honorar for andre tjenester	682	714
7 811	8 315	Sum honorar til valgt revisor - Deloitte AS	5 492	5 514

Honorar for andre tjenester gjelder bistand i forbindelse med miljørevisjon, samt andre forhold. Honorar for andre attestasjonstjenester er i hovedsak knyttet til attestasjonstjenester overfor Statens landbruksforvaltning og øvrige offentlige instanser. Honorarer til revisor er kostnadsført det året de påløper.

TINE KONSERN

2012	2011	Honorar til andre revisorer
984	887	Lovpålagte revisjonstjenester
142	296	Honorar for skatterådgivning
374	37	Honorar for andre tjenester
1 500	1 220	Sum honorar til andre revisorer

Honorar til andre revisorer omfatter selskapene Norseland Inc., Salmon Brands AS og Bunes Fryselerager AS. Salmon Brands inngår kun i 2011 tallene da selskapet ble solgt i 2012.

NOTE 12 Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011	Kostnadsart	2012	2011
1 056 326	994 582	Indirekte kostnader knyttet til produksjon og drift	918 356	866 066
988 784	941 444	Transportkostnader	957 664	909 772
-462 876	-443 794	Stedsfraktinntekter (innfraktt tillegg og distribusjonstillegg) ¹⁾	-462 876	-443 794
1 492 618	1 373 579	Salgs-, markedsførings- og andre driftskostnader	1 093 009	980 752
6 428	2 316	Tap ved salg av driftsmidler	4 210	2 069
3 172	3 101	Tap på fordringer og kontrakter	2 322	882
3 084 452	2 871 228	Sum andre driftskostnader	2 512 685	2 315 747

¹⁾ Refusjon fra Prisutjevningsordningen av transportkostnader for rå melk for strekningen fra melkeprodusent til noteringspunktet, se også note 34.

NOTE 13 Inntekter fra investeringer i datterselskap

Beløp i 1000 kroner

Finansinntektsart	TINE SA	
	2012	2011
Konsernbidrag	7 880	10 210
Utbytte	20 957	5 367
Sum inntekter fra investering i datterselskap	28 837	15 577

NOTE 14 Investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap

Beløp i 1000 kroner

Datterselskap	Forretningskontorer	Anskaffelsestids- punkt	Eierandel/ stemmeandel	Andel egenkapital i selskapet 31.12.2012	Bokført verdi i TINE SA 31.12.2012	Bokført verdi i TINE SA 31.12.2011
SELSKAP DIREKTE EIET AV TINE SA						
Bunes Fryselager AS	Porsgrunn	1975 ¹⁾	19 %	2 776	95	95
Diplom-Is AS	Nittedal	1991 ²⁾	100 %	240 388	471 394	471 394
Fellesjuice AS	Oslo	2002	100 %	12 070	12 427	12 427
Fjordland AS	Oslo	1985	51 %	30 662	18 333	25 489
Floren Eiendom AS	Oslo	2002	100 %	1 692	1 692	1 692
Landbrukets Ferskvaredistribusjon AS	Oslo	1994	100 %	334	357	347
Maritex AS	Sortland	2001 ³⁾	100 %	11 243	8 624	33 556
Melkerampa AS	Oslo	2002 ⁴⁾	100 %	5 678	6 291	136
Norseland Holdings Ltd.	Ilchester, UK	2004	100 %	55 753	67 999	67 999
Norseland Inc.	Stamford, USA	1978	100 %	89 880	3 153	3 153
Næringsmiddelproduksjon AS	Oslo	2001	100 %	1 000	1 103	1 103
OsteCompagniet AS	Oslo	2001	100 %	6 244	3 053	3 053
Salmon Brands AS	Fitjar	2004 ⁵⁾	0 %	-	-	16 399
TINE Eiendom Espehaugen AS	Bergen	2010	100 %	36 650	86 781	86 576
TINE Holding AB	Ulricehamn, Sverige	2007 ⁶⁾	100 %	79 167	118 041	118 041
Sum				573 537	799 344	841 461

SELSKAP EIET VIA DATTERSELSKAP

Bunes Fryselager AS	Porsgrunn	1975 ¹⁾	40 %			
Norsk Iskrem AS	Nittedal	1989	100 %			
Diplom-Is HB	Göteborg, Sverige	1998	100 %			
Diplom-Is Danmark I/S	Brøndby, Danmark	1999	100 %			
Norseland Ltd.	Ilchester, UK	2008 ⁷⁾	100 %			
Phonefood Ltd.	Ilchester, UK	2008 ⁷⁾	100 %			
Alpine Dairy LLC	Winesburg, USA	2012 ⁸⁾	100 %			
Wernersson Ost AB	Ulricehamn, Sverige	2007 ⁹⁾	100 %			
Wernersson Ost Danmark AS	Roskilde, Danmark	2007/08/11 ⁹⁾	100 %			
Færskarvgruppen AL AB	Jönköping, Sverige	2007/08 ⁹⁾	100 %			
Wernersson Glass AB	Ulricehamn, Sverige	2003/04/06 ^{9), 10)}	100 %			

¹⁾ Bunes Fryselager AS ble stiftet 01.01.2012, etter en omdannelse fra Bunes Fryselager A/L. Selskapet har samme eiere og fordeling av aksjer som eierne hadde andeler i Bunes Fryselager A/L. Samlet eierandel i Bunes Fryselager AS for TINE SA og Diplom-Is AS utgjør 59 %. Samlet andel egenkapital i selskapet utgjør for TINE Konsernet, TNOK 8 620.

²⁾ Tidspunkt for etablering av aksjeselskap.

³⁾ Virksomheten ble solgt i 2011.

⁴⁾ Endret navn fra Gastronom AS til Melkerampa AS i 2012. Forretningskontor og virksomhetsområde er også endret.

⁵⁾ Selskapet ble solgt mars 2012, henviser til note 42.

⁶⁾ Skiftet navn fra Wernersson Ost Holding AB til TINE Holding AB i desember 2012

⁷⁾ Eies av Norseland Holding Ltd.

⁸⁾ Eies av Norseland Inc.

⁹⁾ Eies av TINE Holding AB.

¹⁰⁾ Skiftet eier fra Diplom-Is AS til TINE Holding AB, desember 2011. Endret navn fra Diplom-Is Sverige AB til Wernersson Glass AB i 2012. Endret forretningskontor fra Göteborg, Sverige til Ulricehamn, Sverige i 2012.

TILKNYTTETE SELSKAP

	Forretnings- kontorer	Anskaffelses- tidspunkt	Eierandel/ stemmeandel	Antall aksjer/ andeler	TINE KONSERN				TINE SA	
					Resultat- andel 2012	Andel egenkapital 31.12.2012	Resultat- andel 2011	Andel egenkapital 31.12.2011	Verdi i balansen 31.12.2012	Verdi i balansen 31.12.2011
TUN Media AS ¹⁾	Oslo	2000	25,50 %	23 523 807	-2 669	10 752	-16 647	9 456	11 762	15 337
Skala AS ²⁾	Oslo	1948	50,00 %	12 500	4 047	75 201	11 285	78 882	984	779
Fjordkjøkken AS	Varhaug	1996	21,54 %	4 000	2 646	16 403	2 944	16 556	5 600	5 600
Skånemeierier Storhushåll AB ³⁾	Malmö, Sverige	2010	0 %	50	8 807		5 093	10 569		
Andre tilknyttede selskap					-186	4 888	-299	5 325	4 371	5 057
Sum tilknyttede selskap					12 644	107 244	2 376	120 788	22 717	26 773

¹⁾ Eierandel i TUN Media AS ble i 2012 endret fra 28,52 % til 25,50 %.

²⁾ Endret navn fra Landteknikk AS til Skala AS i 2012. Eierandel ble i 2012 endret fra 49,83 % til 50,00 %.

³⁾ Selskapet ble solgt i desember 2012. Gevinst ved salget inngår i resultatandel 2012.

NOTE 15 Verdiendring av markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011		2012	2011
		Aksjefond og børsnoterte aksjer		
13 620	18 182	Anskaffelseskost 01.01	13 620	18 182
-7 949	-4 562	Avgang i året	-7 949	-4 562
5 672	13 620	Anskaffelseskost 31.12	5 672	13 620
6 320	5 384	Akkumulert verdiregulering 31.12	6 320	5 384
11 991	19 004	Bokført verdi 31.12	11 991	19 004
936	-1 555	Årets resultatførte verdiendring urealisert gevinst (+) / tap (-) ¹⁾	936	-1 555
2 973	310	Årets resultatførte gevinst (+) / tap (-) ved realisasjon ²⁾	2 973	-310
		Rentefond		
892	3 499	Årets resultatførte verdiendring urealisert gevinst (+) / tap (-) ¹⁾	-	2 083
26 701	273 483	Bokført verdi 31.12 ³⁾	-	202 674
		Sum aksjefond, børsnoterte aksjer og rentefond		
38 691	292 487	Bokført verdi pr 31.12	11 991	221 678
1 828	1 944	Verdiendring av markedsbaserte finansielle omløpsmidler	936	527

¹⁾ Inngår i verdiendring markedsbaserte finansielle omløpsmidler. ²⁾ Inngår i netto andre finansinntekter og -kostnader. ³⁾ Inngår i regnskapslinje bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer, se note 26.

NOTE 16 Nedskrivning av finansielle anleggsmidler

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011	Finanskostnadsart	2012	2011
-	-	Nedskrivning av datterselskap	-	52 000
-	-	Nedskrivning av tilknyttede selskap	9 243	-
739	500	Nedskrivning av andre selskap og fordringer	706	500
739	500	Sum nedskrivning av finansielle anleggsmidler	9 949	52 500

Nedskrivning av datterselskap i TINE SA i 2011 knyttet seg til Norseland Ltd. Nedskrivningen var basert på en vurdering av framtidig inntjening i selskapet og selskapets egenkapitalsituasjon. Nedskrivning av tilknyttede selskaper i 2012 knytter seg hovedsakelig til Tun Media AS.

NOTE 17 Finansiell risiko og sikringsinstrumenter

Beløp i 1000 kroner

TINE har en helhetlig tilnærming til konsernets finansielle risikoer. Overordnet målsetting i TINEs finansielle policy er å bidra til en høyest mulig og stabil melkepris. TINE benytter rente- og valutaderivater som ledd i styringen av konsernets valuta- og renteeksponering. Rentederivater, valutaterminer og valutaopsjoner inngår for å oppnå ønsket rentestruktur på låneporteføljen samt sikre kontantstrømmer i utenlandsk valuta som vil påvirke melkeprisen.

VALUTARISIKO

TINE har valutarisiko i form av transaksjonsrisiko som i hovedsak er knyttet til varesalg og kjøp av råvarer og emballasje i utlandet samt investeringer i og utbytte fra datterselskaper utenfor Norge. Balanserisiko knytter seg til eierandeler i utenlandske datterselskaper og tilknyttede selskap i Sverige, Danmark, Storbritannia og USA med funksjonell valuta ulik NOK.

For å redusere risiko i forbindelse med handelstransaksjoner i utenlandsk valuta har TINE inngått valutaterminer og valutaopsjoner knyttet til kjøp og salg av valutaene USD og EUR hvor TINE har sin hovedeksponering. Hoveddelen av derivatene i EUR knytter seg til kjøp, mens derivatene i USD knyttes til salg. TINE Konsern har i tillegg definert deler av de eksterne lånene i SEK, USD og GBP som sikringsinstrument for nettoinvestering i konsernet. Valutaderivatene vurderes i henhold til regnskapsloven § 5-9 til virkelig verdi i balansen. Realisert gevinst og tap, samt urealiserte endringer i virkelig verdi resultatføres. Virkelig verdi på valutaderivater er beregnet på grunnlag av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Beregning av forventede kontantstrømmer og neddiskontering av disse, skjer ved bruk av observerte valutakurser for de ulike valutaer.

Tabellen under spesifiserer virkelig verdi av valutaderivater inngått pr 31.12.2012:

Virkelig verdi valutaderivater	Kontraksbeløp i NOK	Urealisert gevinst (+) / tap (-)
		31.12.2012
	474 539	746

Alle kontrakter kommer til forfall innen utgangen av august 2013. Resultatført endring i urealiserte verdier på valutaderivater utgjør i 2012 MNOK -0,8. TINE Konsern har sikret andel av nettoinvesteringene i Wernersson Ost AB, Norseland Ltd. og Norseland Inc. ved å øremerke MGBP 5 av trekkfasiilitet og valutaswapper på MSEK 100 og MUSD 16 som sikringsinstrument. Akkumulert urealisert verdiendring på den sikrede delen av trekk-fasiiliteten og valutaswappene utgjør pr 31.12.2012 MNOK 2,7 etter skatt. Den akkumulerte gevinsten på MNOK 2,7 inngår i balanseposten annen egenkapital i TINE Konsern. For nærmere omtale av trekkfasiilitet se note 28.

Note 17 forts. neste side

Note 17 forts.

Tabellen under viser netto realisert og urealisert gevinst og tap på valuta:

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011		2012	2011
98 777	51 675	Realisert agio gevinst på valuta	90 452	44 673
-73 526	-45 353	Realisert agio tap på valuta	-66 222	-43 651
-31 849	981	Urealisert agio gevinst og tap på valuta	-24 205	981
-6 598	7 303	Netto realisert og urealisert gevinst og tap på valuta	25	2 003

RENERISIKO

Det vesentligste av TINE sin renterisikoeksponering er knyttet til låneporteføljen. TINEs finansielle policy for styring av renterisiko har som formål å gi konsernet en mest mulig kostnadseffektiv finansiering, samtidig med et ønske om en viss stabilitet og forutsigbarhet i finanskostnadene.

For å redusere risiko knyttet til fremtidige rentebetalinger som følge av svingninger i markedsrenter har TINE åpnet for inngåelse av renteswapper, FRA (Forward rate agreement) og renteopsjoner. Pr 31.12.2012 har TINE kun renteswap-kontrakter utestående.

RENTEDERIVAT

	Kontraktbeløp i NOK	Markedsverdi 31.12.2012
Sum rentederivater hvor verdiendring føres mot egenkapital ¹⁾	1 800 000	-52 041
Sum rentederivater ført etter laveste verdis prinsipp ²⁾	311 200	-3 153
Totalt rentederivater ³⁾	2 111 200	-55 194

Markedsverdi 31.12.2012 er eksklusiv påløpte renter som totalt utgjør MNOK -2,2.

¹⁾ Virkelig verdi av rentederivater som inngår i kontantstrømsikring utgjør MNOK -52,0. Virkelig verdi justert for skatteeffekt, MNOK -37,5, inngår i annen egenkapital. Endring i virkelig verdi av rentederivater som inngår i kontantstrømsikring utgjør MNOK -16,5 i 2012, hvorav endring etter skatteeffekt, MNOK -12,0 er ført direkte mot annen egenkapital.

²⁾ Balansført verdi av rentederivater som vurderes til laveste verdis prinsipp utgjør MNOK -3,2 pr 31.12.2012, mot MNOK -35,1 pr 31.12.2011. Endring MNOK 31,9 er resultatført og inngår som finanskostnad i resultatregnskapet.

³⁾ Sum balansført verdi av rentederivater MNOK -55,2 inngår i balansenlinjen langsiktige finansielle forpliktelser.

RENTESENSITIVITETSANALYSE

Analysen illustrerer renterisikoen tilknyttet konsernets rentebærende gjeld og rentederivater pr 31.12.2012. Det er her vist hvordan en renteendring på 2 % vil påvirke resultatet for kommende regnskapsår. Eventuelle effekter på markedsverdien av rentederivatene som følge av endringer i fremtidig rentekurve inngår ikke i analysen. Eventuelle endringer i rentekurven vil påvirke markedsverdien på både rentederivater og rentebærende gjeld med fastrente. Det er benyttet nominell skattesats på 28 %.

TINE KONSERN				TINE SA			
Netto rentebærende gjeld	Sum rentesikring (fastrentelån og renteswap)	Netto eksponering mot renterisiko	Resultat etter skatt	Netto rentebærende gjeld	Sum rentesikring (fastrentelån og renteswap)	Netto eksponering mot renterisiko	Resultat etter skatt
4 067	1 500	2 567	37	3 928	1 500	2 428	35
4 067	1 500	2 567	-37	3 928	1 500	2 428	-35

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risikoen for at en part vil påføre den annen part et finansielt tap ved å ikke innfri sin forpliktelse. TINE påtar seg motpartsrisiko ved salg av varer, ved plassering av overskuddslikviditet og ved handel med finansielle derivater.

TINE har etablert rutiner for kredittvurdering av kunder og kredittgrenser fastsettes i henhold til selskapets kredittpolicy. Disse retningslinjene åpner blant annet for å revurdere garantier eller kreve kontantbetaling for vareleveranser. TINEs kunder er grossister og enkeltkunder innenfor flere kundesegmenter. Deres betalingssevne anses som god og TINEs tap på fordringer har historisk vært lave. I forbindelse med endringen i de fundamentale forhold i økonomien, er oppfølgingen av utsatte kundegrupper forsterket. TINE SA har også inngått en driftsgarantiordning hvor TINE garanterer for maksimalt 50 % av utestående kreditt som melkeproducentene har i Driftskredittordningen for landbruket. Historisk har det vært lave utbetalinger i denne ordningen.

Motpartsrisiko for finansielle derivater og plassering av overskuddslikviditet reduseres gjennom valg av motparter med høy kreditt-rating, samt diversifisering. Det vises også til note 33, utlån og garantier.

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at TINE ikke vil være i stand til å betjene sine finansielle forpliktelser etterhvert som de forfaller. TINE styrer sin likviditetsrisiko ved å ha tilstrekkelige likviditetsreserver og trekkmuligheter på avtalte kredittrammer med bank og ved løpende overvåking av framtidige kontantstrømmer knyttet til finansielle eiendeler og gjeld i balansen. TINEs likviditet vurderes som god. TINE har pr 31.12.2012 ledige rammer innenfor lånefasiliteter som vil kunne dekke inn

kortsiktig refinansieringsbehov, og tilgjengelige rammer tilsier at likviditetsrisikoen kan anses som svært lav.

TINE er inne i en investeringsfase og arbeidet med å planlegge fremtidig anleggsstruktur, utbygging og finansiering pågår. Det vises til note 28 hvor det er gitt en nærmere beskrivelse av trekkfasilitetene og finansieringssituasjonen.

RÅVARERISIKO

Verdensmarkedsprisene på de viktigste bulkproduktene som smør, melkepulver, cheddar og gauda falt betydelig i 2012. Dette hadde sammenheng med økt tilgang på melk spesielt i New Zealand og fallende etterspørsel i viktige markeder. Svikten i etterspørselen hang nøye sammen med de store økonomiske utfordringene i mange land.

Det internasjonale prisnivået har også stor innvirkning på de nasjonale prisnivåene i USA og EU. Som et resultat av dette falt melkeprisene i EU og USA betydelig. Gjennomsnittsprisen på råvaren melk var i New Zealand på NOK 2,20/kg, og i USA og EU på NOK 2,50/kg. Det forventes en bedre balanse i markedet og dermed en svak prisoppgang i 2013. For TINE vil utfordringen primært være de prisendringer som skjer i EU. Et sterkt importvern er avgjørende for å begrense effekten av de endringer som skjer på det internasjonale marked.

Energi utgjør en vesentlig kostnad for TINE, og volatil energipris utgjør en råvarerisiko. En vesentlig andel av volumet sikres imidlertid, slik at total risiko for TINE likevel var begrenset i 2012. For innsatsfaktorer for øvrig opplevde TINE noe prisreduksjon i 2012 sammenlignet med året før. Dette skyldes i stor grad en sterkere krone.

NOTE 18 Skatter

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011		2012	2011
762 064	1 095 441	Avstemming fra nominell til faktisk skattesats:	734 337	1 002 623
213 379	309 793	Resultat før skatt	205 614	280 734
		Forventet inntektsskatt etter nominell skattesats i Norge		
		Skattevirkningen av følgende poster:		
12 093	12 224	Ikke fradragsberettigede kostnader	10 586	6 925
-35 515	-4 484	Ikke skattepliktige inntekter	-42 158	-3 693
2 073	2 824	Skattesatsforskjeller i utlandet	-	-
-107 261	-167 686	Utbetaling til melkeprodusentene	-107 261	-167 686
5 282	8 659	Avskrivning av goodwill	-	-
-2 450	-6 834	Endring i nedvurdering av utsatt skattefordel	-	-
-3 390	-579	Netto tilknyttede selskap	-	-
198	140	Nedskrivning av finansielle anleggsmidler	2 786	14 700
-1 887	4 313	Skatteeffekt av endret skattesats	-	-
7 320	7 382	Formuesskatt	7 320	7 329
3 108	-7 233	Andre poster	3 530	116
92 950	158 519	Skattekostnad	80 417	138 425
12,2 %	14,5 %	Effektiv skattesats	11,0 %	13,8 %

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011		2012	2011
-4 634	-13 650	Utsatt skatt virkning av poster ført mot egenkapitalen:	-4 634	-13 650
2 336	-842	Sikring av fremtidige kontantstrømmer	-	-
-2 298	-14 492	Egenkapitalsikring av utenlandske datterselskap	-4 634	-13 650
		Utsatt skatt virkning av poster ført mot egenkapitalen		

TINE KONSERN / NORGE			TINE KONSERN / UTLAND	
2012	2011		2012	2011
85 335	157 638	Fordeling av skattekostnaden på Norge og utlandet:	7 615	881
		Skattekostnad		

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011		2012	2011
47 231	78 313	Betalbar skatt i balansen:	33 972	73 378
-	-	Inntektsskatt	-552	-5 307
7 320	7 382	Skattevirkning av avgitt konsernbidrag	7 320	7 329
54 551	85 695	Formuesskatt	40 740	75 400
		Skattegjeld i balansen		

TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2012			31.12.2011	
Fordel	Forpliktelse		Fordel	Forpliktelse
		Spesifikasjon av skattevirkningen av midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring:		
-	21 056	Driftsmidler	25 781	-
-	9 676	Merverdier ved oppkjøp	-	15 279
-	1 860	Langsiktige forpliktelser / fordringer	3 307	-
-	492 411	Finansielle anleggsmidler	-	512 838
-	22 426	Varebeholdning	-	29 255
37 322	-	Kortsiktige fordringer	56 299	-
-	14 680	Kortsiktige forpliktelser	-	17 115
-	6 189	Gevinst- og tapskonto	-	6 942
73 611	-	Underskudd til fremføring	101 147	-
110 933	568 298	Sum	186 535	581 429
-37 257	-37 257	Utlignet skattefordel / skatteforpliktelse	-81 639	-81 639
73 676	531 041	Utsatt skattefordel / skatteforpliktelse	104 896	499 790
-69 121	-	Ikke balanseført utsatt skattefordel	-88 686	-
4 555	531 041	Netto utsatt skattefordel / skatteforpliktelse i balansen	16 210	499 790

Utsatt skattefordel er oppført med utgangspunkt i fremtidig inntekt. Fremførbart underskudd har ingen tidsbegrensning. TNOK 70 850 av skattevirkning av underskudd til fremføring per 31.12.2012 tilhører den svenske virksomheten i TINE. Avsetning for utsatt skatt på tilbakeholdt overskudd i tilknyttede selskap og utenlandske datterselskap er foretatt i den grad det forventes at det vil bli utbetalt utbytte i overskuelig fremtid.

Note 18 forts. neste side

Note 18 forts.

TINE SA

31.12.2012		Spesifikasjon av skattevirkningen av midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring:	31.12.2011	
Fordel	Forpliktelse		Fordel	Forpliktelse
-	11 744	Driftsmidler	30 404	-
-	492 410	Finansielle anleggsmidler	-	511 892
16 549	-	Langsiktige forpliktelser	20 673	-
-	17 430	Varebeholdning	-	23 780
37 168	-	Kortsiktige fordringer	54 961	-
-	2 579	Gevinst- og tapskonto	-	3 012
53 717	524 163	Sum	106 038	538 684
-53 717	-53 717	Utlignet skattefordel / skatteforpliktelse	-106 038	-106 038
-	470 446	Utsatt skattefordel / skatteforpliktelse i balansen	-	432 646

NOTE 19 Egenkapital

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN

31.12.2012						31.12.2011				
Andelskapital	Etterbetalingsfond	Annen egenkapital	Minoritetenes andel	Sum egenkapital		Andelskapital	Etterbetalingsfond	Annen egenkapital	Minoritetenes andel	Sum egenkapital
9 536	340 000	4 952 720	55 380	5 357 636	Egenkapital 01.01	9 689	340 000	4 656 266	53 273	5 059 228
					Årets endring i egenkapital					
-	-	654 014	15 100	669 114	Årsresultat majoritetens og minoritetens andel	-	-	928 567	8 355	936 922
-	-	-383 076	-	-383 076	Disponert til melkeprodusentene	-	-	-598 878	-	-598 878
-1 664	-	-	-	-1 664	Netto inn- og utbetaling av andelskapital	-153	-	-	-	-153
-	-	-11 916	-	-11 916	Sikring av fremtidige kontantstrømmer	-	-	-35 101	-	-35 101
-	-	6 007	-	6 007	Egenkapitalsikring av utenlandske selskaper	-	-	-2 165	-	-2 165
-	-	-	-15 051	-15 051	Endring i minoritet	-	-	-	-1 115	-1 115
-	-	-	-20 043	-20 043	Minoritetens andel av utbetalt utbytte	-	-	-	-5 133	-5 133
-	-	-15 082	-	-15 082	Omregningsdifferanse og diverse	-	-	4 031	-	4 031
7 872	340 000	5 202 667	35 386	5 585 925	Egenkapital 31.12	9 536	340 000	4 952 720	55 380	5 357 636

TINE SA

31.12.2012					31.12.2011			
Andelskapital	Etterbetalingsfond	Annen egenkapital	Sum egenkapital		Andelskapital	Etterbetalingsfond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
9 536	340 000	5 037 611	5 387 147	Egenkapital 01.01	9 689	340 000	4 807 392	5 157 081
				Årets endring i egenkapital				
-	-	653 920	653 920	Årsresultat	-	-	864 198	864 198
-	-	-383 076	-383 076	Disponert til melkeprodusentene	-	-	-598 878	-598 878
-1 664	-	-	-1 664	Netto inn- og utbetaling av andelskapital	-153	-	-	-153
-	-	-11 916	-11 916	Sikring av fremtidige kontantstrømmer	-	-	-35 101	-35 101
7 872	340 000	5 296 539	5 644 411	Egenkapital 31.12	9 536	340 000	5 037 611	5 387 147

NOTE 24 Mellomværende med tilknyttede selskap

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2012	31.12.2011	Mellomværende med tilknyttede selskap	31.12.2012	31.12.2011
936	747	Fordringer på tilknyttede selskap	919	747
5 625	3 375	Lån til tilknyttede selskap	5 625	3 375
6 561	4 122	Sum fordringer og lån til tilknyttede selskap	6 544	4 122
27 466	55 617	Kortsiktig gjeld til tilknyttede selskap	27 463	54 948
27 466	55 617	Sum kortsiktig gjeld til tilknyttede selskap	27 463	54 948

NOTE 25 Andre kortsiktige fordringer

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2012	31.12.2011	Andre kortsiktige fordringer	31.12.2012	31.12.2011
-	5 908	Verdi av finansielle derivater klassifisert som kortsiktige fordringer, jfr. note 17	-	5 908
12 248	12 208	Kvotelån til melkeprodusentene, jfr. note 33	12 248	12 208
205 935	199 128	Kreditt til melkeprodusentene, avregnes mot etterbetaling, jfr. note 5 og 33	205 935	199 128
303 251	291 060	Øvrige kortsiktige fordringer	254 470	218 369
521 434	508 304	Sum andre kortsiktige fordringer	472 653	435 613

NOTE 26 Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2012	31.12.2011	Bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer	31.12.2012	31.12.2011
99 427	109 788	Bankinnskudd og kontanter	4 770	3 680
26 701	273 483	Rentefond	-	202 674
126 128	383 271	Sum bankinnskudd, kontanter og pengemarkedspapirer	4 770	206 354
3 592	3 961	herav: Bundne bankinnskudd	-	-

NOTE 27 Minoritetenes andel i balansen

Beløp i 1000 kroner

Minoritetene representerer eksterne eierandeler i datterselskap		TINE KONSERN	
Minoritetenes andel i balansen fordeler seg som følger:		31.12.2012	31.12.2011
Bunes Fryseler AS		5 990	5 795
Fjordland AS		29 396	42 116
Salmon Brands AS		-	7 469
Sum minoritetenes andel i balansen		35 386	55 380

Salmon Brands AS ble solgt i mars 2012. Henviser til note 42.

NOTE 28 Langsiktige lån

Beløp i 1000 kroner

Tabellen under viser langsiktige lån i TINE:

TINE KONSERN			TINE SA	
Sum utestående 31.12.2012	Sum utestående 31.12.2011	Type lån	Sum utestående 31.12.2012	Sum utestående 31.12.2011
1 209 000	880 000	Obligasjonslån	1 209 000	880 000
1 900 000	1 300 000	Øvrig langsiktig rentebærende gjeld	1 900 000	1 300 000
44 969	258 650	Flervaluta trekkrettigheter	44 969	258 650
3 511	5 988	Banklån	-	-
27 337	45 341	Øvrige lån	25 008	36 971
3 184 817	2 489 979	Sum annen langsiktig gjeld	3 178 977	2 475 620

Tabellen under viser kontraktmessige avdrag på lån pr år:

TINE KONSERN					TINE SA					
Avdrag i 2013	2014	2015	2016	2017 og senere	Type lån	Avdrag i 2013	2014	2015	2016	2017 og senere
-	609 000	-	-	600 000	Obligasjonslån	-	609 000	-	-	600 000
-	-	400 000	438 462	1 061 538	Øvrig langsiktig rentebærende gjeld	-	-	400 000	438 462	1 061 538
-	-	-	-	44 969	Flervaluta trekkrettigheter	-	-	-	-	44 969
3 511	-	-	-	-	Banklån	-	-	-	-	-
12 610	8 561	4 800	1 366	-	Øvrige lån	10 546	8 296	4 800	1 366	-
16 121	617 561	404 800	439 828	1 706 507	Sum annen langsiktig gjeld	10 546	617 296	404 800	439 828	1 706 507

Gjennomsnittlig rente for langsiktig rentebærende lån har for 2012 vært 4,3 %. Tilsvarende gjennomsnittlig rente var 4,8 % i 2011.

Obligasjonslån

TINE SA har tre obligasjonslån notert på Oslo ABM (Alternative Bond Market) med totalt utestående MNOK 1 209 pr 31.12.2012. For samtlige obligasjonslån er det inngått lånevtales med Norsk Tillitsmann ASA. Lånene har negativ pantsettelsesklausul og er sidestilt med andre rentebærende lån.

Øvrig langsiktig rentebærende gjeld

TINE SA sin øvrige langsiktige rentebærende gjeld utgjør pr 31.12.2012 MNOK 1 900 og består av to lån fra Eksportfinans og to lån i Den nordiske investeringsbank.

Flervaluta trekkrettighet

TINE SA har en avtale med fire banker om en langsiktig flervaluta trekkrettighet på MNOK 1 000. Trekkfasiliteten ble reforhandlet i mai 2011 og har en løpetid på 5 år. Trekkfasiliteten benyttes primært som «back-stop» for kortsiktig finansiering. Pr 31.12.2012 var det trukket MNOK 45 innenfor lånevtales, knyttet til økonomisk sikring av nettoinvestering i Norseland Ltd. Sikringen reflekteres regnskapsmessig i TINE Konsern. Se ytterligere omtale i note 17.

Lånevilkår

Avtalene begrenser muligheten for opptak av nye lån med pantestikker uten godkjenning av långiverne. Viktige lånevilkår utover dette er krav til egenkapitalandel i TINE Konsern, begrensning på adgang til bruk av finansiell leasing og at salg av eiendeler som utgjør en betydelig del av virksomheten skal godkjennes av långiverne.

NOTE 29 Kortsiktig rentebærende gjeld

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2012	31.12.2011	Kortsiktig rentebærende gjeld	31.12.2012	31.12.2011
666 000	500 000	Sertifikalån	666 000	500 000
-	300 000	Dagslån	-	300 000
271 346	16 606	Kassekreditt, konsernkontoordning	271 346	16 606
71 210	70 080	Kassekreditt, utenfor konsernkontoordning	-	-
1 008 556	886 686	Sum kortsiktig rentebærende gjeld	937 346	816 606
674 151	924 680	Ubenyttet del av kassekreditt	578 654	833 394

TINE SA har en konsernkontovtale med Danske Bank med en samlet kassekreditt for hele konsernet med unntak av Norseland Inc., Norseland Ltd. og Fjordland AS. Disse har separate bankavtaler og kassekreditter.

NOTE 30 Annen kortsiktig gjeld

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2012	31.12.2011	Annen kortsiktig gjeld	31.12.2012	31.12.2011
-	4 542	Verdi av finansielle derivater klassifisert som kortsiktig gjeld, jfr. note 17	-	4 542
10 338	12 854	Gjeld til Statens landbruksforvaltning jfr. note 34	10 338	12 854
927 525	791 789	Øvrig kortsiktig gjeld	795 918	703 559
937 863	809 185	Sum annen kortsiktig gjeld	806 256	720 955

NOTE 31 Pantsettelse

Beløp i 1000 kroner

	TINE KONSERN	
	31.12.2012	31.12.2011
Balanseført verdi av gjeld som er sikret ved pant	37 043	40 118
Balanseført verdi for eiendeler som er stillet som sikkerhet for denne gjelden		
Bygg - grunneiendommer	15 640	16 482
Maskiner - løsøre	1 062	4 335
Varebeholdning	120 600	99 590
Kundefordringer	86 209	86 345
Sum pantsatte eiendeler	223 510	206 752

Det er gitt pantesikkerhet for en begrenset del av den kortsiktige og langsiktige gjelden på konsernnivå. Denne pantesikkerheten var stillet til TINEs datterselskap før TINE tok opp de eksisterende kortsiktige og langsiktige lånene i konsernet. TINE har forpliktet seg til å ikke ta opp nye lån med pantesikkerhet i konsernets eiendeler uten långivers samtykke.

NOTE 32 Transaksjoner med nærstående parter

Beløp i 1000 kroner

	TINE SA	
	2012	2011
Transaksjoner med datterselskap		
Salg av varer og tjenester	1 747 125	1 935 743
Kjøp av varer og tjenester	25 167	207 028
Transaksjoner med tilknyttede selskap		
Salg av varer og tjenester	7 538	7 242
Kjøp av varer og tjenester	608 477	655 788

Vi definerer nærstående parter som våre eiere, ledende ansatte, alle datterselskap og tilknyttede selskap av TINE SA og MP Pensjon.

Vedrørende transaksjoner med våre eiere henvises det til note 5 om innkjøp av rå melk fra melkeprodusentene. Vedrørende transaksjoner med MP Pensjon henvises det til opplysninger om innbetalt pensjonspremie i note 7 om pensjoner og pensjonsforpliktelser. Ytelse til ledende ansatte er omtalt i note 8.

Mellomværende med konsernselskap er omtalt i note 13 og 21. Når det gjelder eierandeler TINE SA har i datterselskap og tilknyttede selskap henvises til note 14. Varer til datterselskap og tilknyttede selskap er solgt til samme priser og vilkår som benyttes overfor eksterne tredjepart. Tjenester til de samme nærstående parter er solgt til kostpris med tillegg av beregnet fortjeneste til markedsmessige vilkår avhengig av type tjeneste.

NOTE 33 Utlån og garantier**LÅN**

Konsernet yter utlån til ansatte for kjøp av bil og PC. Totale utlån i denne forbindelse utgjorde pr 31.12.2012 MNOK 5,3 for TINE Konsern. TINE SA yter månedlig lån til de enkelte melkeprodusentene basert på medlemmets månedlige melkeleveranse. Akkumulert lån gjennom året motregnes mot medlemmets etterbetaling som besluttet på TINEs årsmøte. Pr 31.12.2012 utgjorde låneordningen til melkeprodusenter MNOK 206. Lånene ytes mot sikkerhet i medlemmets kommende melkeleveranser. I tillegg til dette har TINE SA gitt lån til medlemmer i TINE i forbindelse med kjøp av melkevot. Totalt utlån i denne forbindelse utgjorde pr 31.12.2012 MNOK 12. Ordningen er vedtatt avviklet.

GARANTIER:**Bankgarantier**

Danske Bank har stillet en samlet garantiramme på MNOK 200 til rådighet overfor TINE Konsern. Garantiansvaret dekker i hovedsak skattetrekksgaranti for TINE SA og datterselskaper, transportløyvegaranti og husleiegarantier. Utnyttet ramme pr 31.12.2012 var MNOK 170, hvorav skattetrekksgarantier utgjorde MNOK 153.

Garantier stilt av TINE

Selvskyldnerkausjon på MNOK 21,0 stilt av TINE SA til Danske Bank som sikkerhet for inngått avtale om Konsern fellesbevilgning med majoritetside datterselskaper.

Morselskapsgaranti på MGBP 9,25 stilt av TINE SA til Danske Bank som sikkerhet for Norseland Ltd. sine forpliktelser overfor banken. Det er avgitt «Letter of Support» til Norseland Ltd., hvor TINE SA garanterer for selskapets drift de neste 12 måneder.

Morselskapsgaranti på MNOK 1,5 stilt av TINE SA til Toyota Material Handling Norway AS som sikkerhet for Diplom-Is AS sine forpliktelser tilknyttet inngått husleieavtale.

For øvrig dekker TINE SA maksimalt 50 % av de gjeldende driftskreditter melkeprodusentene har i Driftskredittordningen for landbruket. Det vises også til note 17, avsnitt om kreditrisiko.

NOTE 34 Mellomværende med Statens landbruksforvaltning – markedsregulering og tilskuddsordninger

Markedsordningene for melk består av:

- ¹⁾ Kvoteordningen for melk som er et av reguleringstiltakene for å tilpasse melkeproduksjonen etter behovet.
  - ²⁾ Markedsreguleringen som TINE ivaretar på vegne av alle landets melkeprodusenter.
  - ³⁾ Tilskuddsordninger til melkeprodusentene: Grunn- og distriktstilskudd.
  - ⁴⁾ Prisutjevningsordningen som utjevner mellom melkeanvendelser og geografiske forskjeller.
  - ⁵⁾ Importvernet som er notifisert gjennom WTO-avtalen.
- Mellomværendet i denne note omfatter markedsreguleringen (2), tilskuddsordninger (3) som er avtalt i jordbruksavtalen og der TINE har oppgaven med utbetaling til sine eiere, samt prisutjevningsordningen (4).

Markedsregulering

Det er Omsetningsrådet som har ansvaret for regelverket som legger premissene for gjennomføringen av markedsreguleringen, og det er Omsetningsrådet som styrer anvendelsen av midlene. Statens landbruksforvaltning er Omsetningsrådets sekretariat. De behandler søknader og forslag fra markedsregulator og fremmer innstillinger om vedtak overfor Rådet.

TINE SA ivaretar markedsreguleringen i melkesektoren på vegne av alle landets melkeprodusenter. Hensikten er å gjennomføre ulike reguleringstiltak for:

- på den ene side å sikre alle melkeprodusentenes avsetning for sine produkter opp mot avtalt målpris, og
- på den annen side skal TINE Råvare sørge for tilfredsstillende forsyning av rå melk på samme vilkår til alle aktører i markedsordningen for melk.

Melkeleveransene varierer gjennom året og variasjonen er forskjellig i ulike deler av landet, samtidig som det innenlandske forbruket er relativt jevnt. Reguleringstiltak oppstår følgelig av manglende samsvar mellom melketilgang og forbruk av melk.

De viktigste avsetningstiltakene er reguleringslagring, transport av melk til reguleringsproduksjon, kompensasjon for ubenyttet og nødvendig produksjonskapasitet

og samt reguleringseksport. I tillegg brukes det midler til faglige tiltak rettet mot kvalitets- og avlsarbeid i husdyrnæringen, opplysningsarbeid i regi av Opplysningskontoret for Meieriprodukter (melk.no) og Matmerk, og til prisnedskrivning av skolemelk. Det påløper også administrative kostnader i TINE og kostnader ved å forvalte ordningen i Statens landbruksforvaltning og Omsetningsrådet.

Budsjettet for TINEs kostnader med markedsreguleringen var i 2012 på MNOK 102,1. Inklusiv faglige tiltak og opplysningsvirksomhet, støtte til Matmerk og administrasjon av markedsregulering i SLF og Omsetningsrådet var budsjettet på totalt MNOK 152,9.

Oppgavene over markedsregulering, og søknader om kostnadsdekning, blir ikke ferdigbehandlet i Omsetningsrådet før i slutten av mars måned i det etterfølgende år. Det kan derfor oppstå endringer. Usikkerheten er størst for oppgaven vedr. reguleringskapasitet.

Kostnadene ved markedsreguleringen dekkes ved at alle landets melkeprodusenter betaler en omsetningsavgift som trekkes i melkeoppkjøret. For 2012 var omsetningsavgiften 8 øre pr liter i 1. halvår og 12 øre pr liter i 2. halvår. I kostnadsdekningen inngår også innbetalt overproduksjonsavgift og inntekter fra ekstraordinært kvotesalg.

Seksjon markedsregulering har ansvar for at TINE SA får dekning for sine reguleringskostnader, slik det fremkommer av tabellen nedenfor. TINE SAs kostnader ved markedsreguleringen, inkludert administrasjon av ordningen, inngår ikke i regnskapet for TINE Råvare.

Grunn- og distriktstilskudd

Dette er tilskudd som TINE utbetaler til sine eiere etter avtale med myndighetene. Størrelsen på tilskuddet framforhandles i jordbruksavtalen og varierer ut fra størrelsen på produksjonen og geografisk lokalisering. Pengene overføres fra Statens landbruksforvaltning og utbetales til produsentene over produsentavregningen.

Beløp i 1000 kroner

	2012	2011
MIDLER TIL DISPOSISJON		
Mellomværende 01.01	12 854	8 236
Inn- og utbetalinger	-3 189	-6 750
Korreksjon fra foregående år	-9 665	-1 486
Mottatt til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet	33 550	31 789
Omsetningsavgiftsmidler	120 082	107 575
Sum midler til disposisjon	153 632	139 364
FORBRUKTE MIDLER		
Avsetningstiltak, skolemelk, administrasjon og renter		
Prisnedskrivning eksport	-	504
Prisnedskrivning innland, eksklusiv skolemelk	9 653	10 316
Andre tiltak, eksklusiv administrasjon og renter	60 745	43 631
Skolemelkordningen	29 015	29 218
Administrasjon TINE og renter	10 332	11 053
Sum forbrukte midler, eksklusive faglige tiltak	109 744	94 721
Faglige tiltak og opplysningsvirksomhet	33 550	31 789
Sum forbrukte midler	143 294	126 510
Mellomværende avsetningstiltak 31.12	10 338	12 854
INNREVDE AVGIFTER		
Innkrevd omsetningsavgift	146 270	92 954
Innkrevd overproduksjonsavgift	1 249	37 425
Innkrevd forskningsavgift	24 600	22 910

Note 34 forts. neste side

Note 34 forts.

Beløp i 1000 kroner

	2012	2011
MELLOMVÆRENDE SLF OG TINE SA 31.12		
Skyldig innkrevde avgifter	-18 727	-9 927
Fordring på tilskuddsordningen	1 115	4 854
Skyldig til prisutjevningsordningen	-7 372	-67 704
GRUNN- OG DISTRIKTSTILSKUDD		
Grunntilskudd	60 030	60 231
Distriktstilskudd	486 297	468 131

Grunn- og distriktstilskudd er ubetalt fra TINE SA til melkeprodusentene på vegne av Statens landbruksforvaltning (SLF).

UTJEVNINGSSOPPGJØR MARKEDSORDNINGEN FOR MELK

Prisutjevningsordningen for melk har som formål å regulere prisdifferensieringen av melk som råvare til ulike anvendelser i henhold til jordbruksavtalens bestemmelser ved å sikre et høyere samlet markedsuttak og samtidig gi melkeprodusenter mulighet for lik melkepris uavhengig av melkeanvendelse og lokalisering av produksjonen. Det er videre en viktig premis for ordningen å sikre like konkurransevilkår for aktørene som omfattes av ordningen. Ordningen er hjemlet i forskrift om prisutjevningsordningen for melk, fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 18. desember 2007.

Utjevningsavgift / -tilskudd og stedsfrakttilskudd	2012	2011
Innfrakttillegg	-452 296	-433 070
Distribusjonstillegg	-10 580	-10 724
Sum innfrakttillegg og distribusjonstillegg (se note 12)	-462 876	-443 794
Etteroppgjør innfrakttillegg og distribusjonstillegg tidligere år	-	-51
Hovedmelk- og biproduktanvendelsen	596 148	694 478
Etteroppgjør hovedmelk- og biproduktanvendelsen tidligere år	2 949	8 238
Netto utjevningsavgift / -tilskudd og stedsfrakttilskudd	136 221	258 871

Innfrakttillegg og distribusjonstillegg er inntektsført under andre driftskostnader, se note 12. Hovedmelk- og biproduktanvendelsen er belastet varekost.

NOTE 35 TINE Råvare

TINE Råvare ble fra 1.1.2004 etablert som en egen regnskaps- og resultat enhet i TINE SA, ut fra en avtale inngått med staten om at det skal være et klart administrativt og regnskapsmessig skille mellom råvarehåndtering og videreforedling i TINE. TINE Råvare ivaretar alle oppgaver relatert til håndteringen av melk som råvare fra og med gårdstanken hos melkeprodusentene og fram til de enkelte aktørene i markedsordningen for melk. Alle aktører, inkludert TINE, kjøper rå melk til samme pris fra TINE Råvare og dette overvåkes av Statens landbruksforvaltning (SLF).

For å kunne ivareta sine oppgaver kjøper TINE Råvare tjenester fra ulike andre avdelinger av TINE SA ut fra klart definerte tjenesteinstrukser som detaljert beskriver hva som skal utføres. Instruksene bygger på et avtaleoppsett opprinnelig utarbeidet og kvalitetssikret av Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF), og godkjent av SLF. Tjenesteinstruksene ble i 2012 justert i samsvar med endringene da regionenes ansvar ble overtatt av nye fellesområder innen TINE SA. Alle endringer i tjenesteinstruksene skjer først etter avklaring med SLF.

Formelt inngår regnskapet til TINE Råvare som en del av TINEs årsregnskap, men gjennom avtalen som er inngått mellom TINE SA og staten ved SLF, skal eventuelle over- eller underskudd i TINE Råvare gjøres opp mot melkeprodusentene. Det foretas en separat rapportering av regnskapet for TINE Råvare til SLF. Dette dokumenterer at TINE har overholdt sine forpliktelser i henhold til avtalen.

Revisjonen av TINE Råvare utføres av samme revisjonsselskap som utfører revisjonen av årsregnskap og konsernregnskap for TINE SA.

Regnskapet for TINE Råvare presenteres på neste side. Det vises også til egen omtale i styrets beretning.

Note 35 forts. neste side

Note 35 forts.

Beløp i 1000 kroner

REGNSKAP TINE RÅVARE	2012	2011
Salg av rå ku- og geitemelk	7 088 190	6 577 814
Kostnad for rå ku- og geitemelk	-6 724 830	-6 196 756
Bruttofortjeneste	363 360	381 058
Produsentfunksjoner	149 970	153 644
Koordinering mot bonde	21 642	22 987
Gårdstanker	132 426	128 852
Melkekontroll	38 731	38 240
Oppsamling og inntransport (netto)	36 604	30 143
Egne kostnader i TINE Råvare	17 682	15 973
Administrasjon og infrastruktur	15 171	13 028
Renter av arbeidskapital	-8 083	-8 692
Medlemskontingent og Geno	-17 270	-16 527
Totale kostnader	386 873	377 648
Resultat TINE Råvare før overføring av resultat fra forrige år	-23 513	3 410
Overført resultat fra forrige år	19 701	16 291
Resultat TINE Råvare til fremføring	-3 812	19 701

Regnskapet for TINE Råvare for 2012 viser et underskudd på MNOK 23,5 før overføring av resultat fra forrige år. Fremførbart underskudd pr 31.12.2012 utgjør deretter MNOK 3,8 og skal avregnes mot melkeprodusentene i det etterfølgende år. Beløpet inngår derfor i grunnlaget for fastsettelse av utbetalingspris til produsent (basisprisen) i det kommende år.

De ulike inntekts-, kostnads- og balanseposter for TINE Råvare er inkludert i de respektive regnskaps- og balanseposter i selskapsregnskapet for TINE SA. Det er kun selve resultatelementet i TINE Råvare som elimineres fra resultatet i TINE SA.

NOTE 36 Kjøp av virksomheter og selskapsendringer

TINEs heleide datterselskap i USA, Norseland Inc., kjøpte i juni 2012 virksomheten i Alpine Cheese Co. Alpine Cheese Co. har drevet leieproduksjon for Norseland Inc. i USA siden 2000. Ervervet virksomhet er plassert i nystiftet datterselskap av Norseland Inc. Datterselskapet heter Alpine Dairy LLC. Goodwill ble beregnet til MNOK 19,7.

Wernersson Ost Holding AB kjøpte resterende aksjer (20 %) i Wernersson Ost Danmark AS i september 2011. Goodwill ble beregnet til MNOK 0,5. Det vises til egen omtale av Wernersson i årsrapporten. Wernersson Ost Holding AB endret i 2012 navn til TINE Holding AB.

Gastronom AS endret navn i 2012 til Melkerampa AS. Melkerampa er et heleid datterselskap av TINE. Melkerampa er et utsalg som ligger i Mathallen i Oslo. Melkerampa er en formidler av norsk matkultur og matglede med fokus på meierispesialiteter. Produktområdet omfatter alt fra TINEs spesialoster til produkter fra småskalaprodusenter. Driften av selskapet startet i oktober 2012.

NOTE 37 Avsetning for forpliktelse

Beløp i 1000 kroner

Følgende avsetninger for fremtidige forpliktelser er balanseført som gjeld:

TINE KONSERN			TINE SA	
31.12.2012	31.12.2011		2012	2011
48 112	62 332	Omstillingskostnader	48 112	62 332
1 300	-	Produksjonsavtale på ost i utlandet	25 900	45 900

Omstillingskostnader omfatter sluttvederlag og kostnader ved utkjøp av leiekontrakter. Omstillingstiltak er gjennomført i TINE SA i begge årene. TINE SA har inngått avtale med Dairygold Ltd. i Irland vedrørende produksjon av Jarlsberg. Avtalen utløper i 2014. Avsetning for 2012 representerer forventet tap ved videresalg av osten.

NOTE 38 Andre ikke balanseførte forpliktelser

Beløp i 1000 krone

TINE SA og datterselskap i TINE Konsern har leieforhold og leiekontrakter som gjelder leie av kontorlokaler eksternt, lager, fryselager, produksjonsmaskiner, trucker, andre transportmidler, kontormaskiner, datamaskiner og frysebokser.

Tabellen under viser årlige leiebeløp og leieavtalenes varighet:

TINE KONSERN			Avtalens varighet	TINE SA	
2012	2011	Leieforhold		2012	2011
80 348	88 885	Kontorlokaler	3-10 år	51 494	63 736
24 776	26 951	Lager og fryselager	0-10 år	-	-
49 002	39 482	Produksjonsmaskiner	3-7 år	48 963	39 405
866	650	Trucker	3-5 år	-	-
11 495	13 611	Andre transportmidler	2-5 år	2 814	2 645
3 449	5 912	Kontormaskiner	3 år	3 155	5 693
14 468	16 474	Datamaskiner	3 år	14 325	16 298
10 912	371	Frysebokser	4-5 år	-	-
195 316	192 336	Sum ikke balanseførte forpliktelser		120 751	127 777

NOTE 39 Miljøforhold

TINE har vedtatt miljømål innen områdene avfall, utslipp til vann, utfasing av kuldemedier, energiforbruk og emballasjeoptimering. Det er både driftsutgifter, lønnskostnader og investeringer forbundet med å nå disse målene. Vi har avgifter i forbindelse med utslipp til vann og ved levering av ulike typer avfall. Det er miljøavgifter på flere typer emballasje. Det investeres for å redusere miljøbelastningene fra TINE, for eksempel ved bygging og oppgradering av renseanlegg, utstyr for å spare energi og vann og utstyr for kildesortering av avfall. For ytterligere informasjon henvises til egen omtale i årsrapporten.

NOTE 40 Større enkelttransaksjoner

Beløp i 1000 kroner

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011	Balanse	2012	2011
850 870	1 641 836	Investeringer i større nyanlegg	850 870	1 641 836
		Resultatposter		
152 048	-	Gevinst ved salg av anleggsmidler	141 403	-
-14 149	-50 989	Nedskrivning av varige driftsmidler og goodwill	-13 149	-34 936
-739	-500	Nedskrivning av finansielle anleggsmidler	-9 949	-52 500
-15 551	-53 000	Kostnader knyttet til omstillinger og nedleggelse	-11 942	-53 000
-	26 000	Tilkjente saksomkostninger	-	26 000

Investeringer i større nyanlegg for 2012 og 2011 gjelder nytt meierianlegg på Jæren, utvidelse av meierianlegg i Verdal, og utvidelse av terminal og lager i Oslo og i Trondheim. Gevinst ved salg av anleggsmidler består hovedsakelig av gevinst fra salget av Salmon Brands AS og salg av avviklede anlegg. Nedskrivning av varige driftsmidler knytter seg hovedsakelig til produkter som er sanert grunnet markedsutviklingen og redusert lønnsomhet, samt strukturrasjonalisering. Se note 16 for ytterligere kommentarer vedrørende nedskrivning av finansielle anleggsmidler. Kostnader på grunn av omstillinger og nedleggelse knytter seg i hovedsak til meierivirksomheten i TINE SA. I 2011 frikjente Høyesterett TINE i påstanden om utilbørlig utnyttelse av dominerende stilling under kjedeforhandlinger med Rema i 2004. TINE ble tilkjent saksomkostninger og regnskapet for 2011 ble godskrevet med MNOK 26 som følge av dette.

NOTE 41 Offentlige tilskudd

Beløp i 1000 kroner

For konsernet er det mottatt midler fra Skattefunn og andre statlige og kommunale tilskudd i henhold til tabellen under.

TINE KONSERN			TINE SA	
2012	2011	Inntektsart	2012	2011
1 213	1 433	Skattefunn	910	1 130
15 609	20 391	Andre statlige og kommunale tilskudd	15 609	20 391
16 822	21 824	Sum offentlige tilskudd	16 519	21 521

NOTE 42 Avvikling og avhendelse

Beløp i 1000 kroner

I mars 2012 ble Salmon Brands AS solgt. Salget av virksomheten ga en regnskapsmessig gevinst som inngår i andre driftsinntekter i konsernet og under netto finansinntekter i TINE SA.

Virksomhetens resultat	2012	2011
Driftsinntekter	30 053	191 308
Driftskostnader	27 257	189 532
Driftsresultat	2 796	1 776
Virksomhetens eiendeler og gjeld	15.03.2012	31.12.2011
Eiendeler	65 202	60 391
Gjeld	48 048	45 149

TIL ÅRSMØTET I TINE SA

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for TINE SA som består av selskapsregnskap, som viser et overskudd på kr 653 920 000, og konsernregnskap, som viser et overskudd på kr 669 114 000. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse pr 31. desember 2012, resultatregnskap og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og av en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapet og konsernet TINE SA sin finansielle stilling pr 31. desember 2012 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og anvendelse av overskuddet

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift, samt forslaget til anvendelse av overskuddet, er i samsvar med lov og forskrifter og at opplysningene er konsistente med årsregnskapet.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

OSLO, 18. FEBRUAR 2013

DELOITTE AS

KJETIL NEVSTAD (sign.)
Statsautorisert revisor

DATTERSELSKAPER I TINE GRUPPA

MEIERI NORGE

OsteCompagniet AS

Selskapet markedsfører og selger TINEs ostespesialiteter, oster fra norske lokalprodusenter og importerte oster fra store deler av Europa. OsteCompagniets visjon er «Ost med Sjel til Folket». Målet er å utvikle markedet for ostespesialiteter i Norge.

Hovedpunkter for 2012

- Sterk satsing på Snøfrisk og TINE Smørbar
- Tapte posisjoner innenfor storhusholdning

NØKKELTALL (MNOK)

	2012	2011
Omsetning	265	276
Driftsresultat	4	7
Antall ansatte	12	13

MEIERI INTERNASJONALT

Norseland Inc.

Norseland Inc produserer, foredler, markedsfører og distribuerer spesialoster fra TINE og andre produsenter til dagligvare- og storhusholdningsmarkedet i USA.

Hovedpunkter for 2012

- Omsetningsvekst og bedret driftsresultat
- Kjøpte virksomheten i Alpine Cheese Co. som har drevet leieproduksjon av Jarlsberg ost siden 2000
- Salget av Jarlsberg-hjul ble rekordhøyt til tross for sterk konkurranse.

NØKKELTALL (MNOK | MUSD)

	2012		2011	
Omsetning	1 056	182	907	162
Driftsresultat	26	5	24	4
Antall ansatte	85		31	

Antall ansatte økte med 50 personer fra og med 1. juli 2012 grunnet oppkjøpet av Alpine Dairy LLC.
* Selskapet har senere endret navn til Alpine Dairy LLC

Norseland Ltd.

Norseland Ltd. foredler, markedsfører og distribuerer spesialoster fra TINE og Ilchester til dagligvaremarkedet i England.

Hovedpunkter for 2012

- Omsetning på nivå med 2011
- En vesentlig forbedring i resultat, blant annet på grunn av iverksatte kostnadsbesparelser
- Salget av Jarlsberg ost var noe under volumet solgt i 2011

NØKKELTALL (MNOK | MGBP)

	2012		2011	
Omsetning	414	45	406	45
Driftsresultat	13	1	-14	-2
Antall ansatte	152		178	

Wernersson Ost AB

Wernersson Ost AB foredler, markedsfører og distribuerer et bredt og internasjonalt ostesortiment til dagligvare- og storhusholdningsmarkedet i Norden.

Hovedpunkter for 2012

- God vekst i omsetning og resultat
- Utvidelse av både lager og produksjon ved anlegget i Ulricehamn
- God økning i salget av Jarlsberg ost etter høy markedsføringsaktivitet

NØKKELTALL (MNOK | MSEK)

	2012		2011	
Omsetning	589	686	571	662
Driftsresultat	8	10	6	7
Antall ansatte	101		92	

ANNEN VIRKSOMHET

Diplom-Is AS

Diplom-Is AS er et merkevareselskap som produserer og markedsfører iskrem og frosne desserter.

Hovedpunkter for 2012

- Til tross for en svært variabel sommersesong, viste iskrem-kategorien i Norge en moderat vekst og Diplom-Is drev veksten i kategorien
- Selskapet har hatt et godt lanseringsprogram innenfor sine kjerne-merker og vil øke ressursinnsatsen på innovasjon og merkevarebygging
- Fokus på ferdigstilling av struktur- endringer i distribusjonen og forbedringer av produksjonen

NØKKELTALL (MNOK)

	2012	2011
Omsetning	924	929
Driftsresultat	8	38
Antall ansatte	420	436

Fellesjuice AS

Fellesjuice AS er et merkevareselskap som utvikler og markedsfører Sunniva juice, TINE IsTe og andre fruktbaserte drikker. Produktene produseres og selges gjennom TINE.

Hovedpunkter for 2012

- Til tross for økt konkurranse i flere salgskanaler, har Fellesjuice levert tilfredsstillende resultater
- Et arbeid for å tydeliggjøre videre satsning på fruktbaserte drikker er gjennomført
- Satsningen på «i farta» markedet fortsetter, og selskapet har hatt et sterkt lanseringsprogram

NØKKELTALL (MNOK)

	2012	2011
Omsetning	181	221
Driftsresultat	6	9
Antall ansatte	15	14

Fjordland AS

Fjordland AS er et merkevareselskap som driver utvikling, markedsføring og salg av fersk ferdigmat, margariner, yoghurt og desserter i det norske markedet.

Hovedpunkter for 2012

- Omsetningsvekst innen alle produkt-kategorier ga bedret driftsresultat
- Fortsatt fokus på utvikling av kvalitetsprodukter som foretrekkes av forbruker for å styrke Fjordlands posisjon i markedet
- Økt forbrukerkommunikasjon både gjennom tradisjonelle medier og digitale kanaler for å bygge merkevarene ytterligere

NØKKELTALL (MNOK)

	2012	2011
Omsetning	1 190	1 130
Driftsresultat	43	33
Antall ansatte	82	81

STATISTIKK

1 Ku- og geitemelk levert til TINE i 2011 og 2012, per region (i mill. liter)

REGION	Total kumelk		Herav øko		Geitemelk		Erstattet, ikke levert kumelk		Erstattet, ikke levert geitemelk		Totalt Ku- og geitemelk		Medlemmer 2012			
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	Ku	Geit	Ku og geit	Sum
Øst	360,1	347,6	24,4	23,3	3,6	3,7	0,3	0,3	0,0	0,1	364,0	351,7	3 409	74	9	3 492
Sør	269,7	259,7	3,8	3,8	2,4	2,2	0,3	0,1	0,0	0,0	272,5	262,0	2 318	53	1	2 372
Vest	238,4	230,2	2,0	1,9	5,6	5,8	0,2	0,8	0,0	0,0	244,4	236,8	2 857	125	2	2 984
Midt-Norge	432,1	418,1	22,4	20,4	0,2	0,2	0,3	0,4	0,0	0,0	432,7	418,7	3 791	7	0	3 798
Nord	153,6	149,0	1,3	1,1	7,5	7,7	0,2	0,2	0,1	0,0	161,3	156,8	1 386	137	1	1 524
Sum TINE	1 453,9	1 404,6	53,9	50,5	19,4	19,5	1,4	1,8	0,1	0,1	1 474,8	1 426,1	13 761	396	13	14 170

2 Mottatt kumelk fra foretak som leverer melk til TINE, per region (i mill. liter)

REGION	Leveranse				Kvote		Overprod. avgift		Produsenter som leverer melk i 2012	
	Mill. liter		% av total melkemengde		Mill. liter		Mill. liter		Ku	Både ku og geit
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011		
Øst	360,1	347,6	24,8 %	24,7 %	405,3	375,0	4,9	3,1	2 519	8
Sør	269,7	259,7	18,6 %	18,5 %	297,5	280,0	4,4	2,9	1 744	1
Vest	238,4	230,2	16,4 %	16,4 %	274,9	256,3	3,0	1,4	2 124	2
Midt-Norge	432,1	418,1	29,7 %	29,8 %	484,4	449,6	6,4	3,4	2 713	0
Nord	153,6	149,0	10,6 %	10,6 %	180,9	168,4	1,8	0,8	1 117	1
Sum	1 453,9	1 404,6	100,0 %	100,0 %	1 643,0	1 529,4	20,5	11,8	10 217	12

3 Mottatt geitemelk fra foretak som leverer til TINE, per region (i mill. liter)

REGION	Leveranse				Kvote		Overprod. avgift		Produsenter som leverer melk i 2012	
	Mill. liter		% av total melkemengde		Mill. liter		Mill. liter		Geit	Både geit og ku
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011		
Øst	3,6	3,7	18,7 %	18,8 %	4,1	4,1	0,02	0,02	65	8
Sør	2,4	2,2	12,5 %	11,3 %	2,8	2,5	0,03	0,02	48	1
Vest	5,6	5,8	29,1 %	29,5 %	6,9	7,0	0,03	0,03	93	2
Midt-Norge	0,2	0,2	1,2 %	1,2 %	0,3	0,3	0,00	0,00	6	0
Nord	7,5	7,7	38,5 %	39,2 %	8,7	8,9	0,05	0,10	114	1
Sum	19,4	19,5	100,0 %	100,0 %	22,7	22,8	0,13	0,17	326	12

4 Leverandørstruktur, kvoter og leveranse - kumelk

(Omfatter foretak som disponerer kvote. Inkludert kassert melk. Kvoteåret for ku er 1. mars – 28. februar (i mill.liter).

Leveransegruppe	2012 Leveranse					2011 Leveranse				
	Hele 2012	Mars - desember	Kvote	Lvert i % av kvote	Lvert i % av total melke- mengde	Hele 2011	Mars - desember	Kvote	Lvert i % av kvote	Lvert i % av total melke- mengde
1: 0-60	66,4	48,0	131,1	50,7 %	4,6 %	82,0	59,7	109,0	75,2 %	5,8 %
2: 60-80	78,0	62,9	103,1	75,7 %	5,4 %	93,1	75,7	105,2	88,5 %	6,6 %
3: 80-100	115,8	95,1	136,5	84,8 %	8,0 %	137,5	113,4	146,4	93,9 %	9,8 %
4: 100-120	140,9	116,3	161,3	87,3 %	9,7 %	147,8	122,8	156,3	94,6 %	10,5 %
5: 120-160	244,4	202,6	273,8	89,3 %	16,8 %	246,2	205,0	261,8	94,0 %	17,5 %
6: 160-200	171,8	143,6	190,9	90,0 %	11,8 %	171,3	143,3	181,0	94,6 %	12,2 %
7: 200-300	242,8	204,0	274,6	88,4 %	16,7 %	216,4	182,5	237,4	91,1 %	15,4 %
8: 300-400	163,7	137,5	180,1	90,9 %	11,3 %	134,6	112,7	148,7	90,5 %	9,6 %
9: OVER 400	230,1	192,2	248,3	92,7 %	15,8 %	175,6	146,3	183,5	95,7 %	12,5 %
Sum	1 453,9	1 202,3	1 699,7	85,5 %	100,0 %	1 404,5	1 161,3	1 529,4	91,8 %	100,0 %

5 Leverandørstruktur, kvoter og leveranse - geitemelk

(Omfatter foretak som disponerer kvote. Inkludert kassert melk (i mill. liter).

Leveransegruppe	2012 Leveranse				2011 Leveranse			
	Hele 2012	Kvote	Lvert i % av kvote	Lvert i % av total melke- mengde	Hele 2011	Kvote	Lvert i % av kvote	Lvert i % av total melke- mengde
1: 0-20	0,5	0,9	49,7 %	2,4 %	0,6	1,3	42,6 %	2,8 %
2: 20-25	0,2	0,3	82,2 %	1,2 %	0,4	0,5	67,7 %	1,9 %
3: 25-30	0,5	0,8	67,5 %	2,6 %	0,5	0,6	73,0 %	2,4 %
4: 30-40	1,7	2,4	71,6 %	8,8 %	1,9	2,3	83,7 %	9,8 %
5: 40-60	4,9	5,5	89,2 %	25,3 %	5,4	6,0	90,4 %	27,7 %
6: 60-80	4,3	5,0	86,4 %	22,3 %	4,5	5,1	88,0 %	23,1 %
7: 80-120	4,0	4,3	93,2 %	20,5 %	3,8	4,3	88,3 %	19,3 %
8: 120-200	3,2	3,5	92,5 %	16,7 %	2,5	2,7	92,8 %	13,0 %
Sum	19,4	22,7	85,6 %	99,7 %	19,5	22,8	85,4 %	100,0 %

6 Utvikling av kvalitet på leverandørmelken – kumelk

	2012	2011
KUMELK		
Elitemelk (%) av leveranser	93,36	90,37
Elitemelk (%) av volum	94,61	91,92
Bakterier (% av leveranser)		
Elite	98,43	98,25
1. klasse	1,23	1,34
2. klasse	0,28	0,32
3. klasse	0,06	0,09
Frie fettsyrer		
Elite	98,96	
1. klasse	0,66	98,26
2. klasse	0,29	1,59
3. klasse	0,09	0,15
Unormal melk (antall leveranser)	28	56
Cellettall (% av leveranser)		
Elite	95,71	93,66
1. klasse	3,48	5,03
2. klasse	0,55	0,90
3. klasse	0,25	0,41
Uveid aritmetisk middel	150	149
Kjemisk innhold (% i melken)		
Protein	3,38	3,35
Fett	4,11	4,10
Laktose	4,61	4,61
Sum kjemisk innhold	12,1	12,06
Sporer- (% av leveranser)*		
1. klasse		97,09
2. klasse		2,19
3. klasse		0,72
Frysepunkt (grader celsius)	-0,529	-0,529
Antall stopp		
Bakterier	14	29
Cellettall	90	74
Frie fettsyrer	26	64
Sporer	0	53
Unormal melk/lukt/smak	9	13
Frysepunkt	4	1
Sum antall stopp	143	234

* Nytt analyseregime sporer per 01.01.2012. Ingen avregning sporer 2. halvår 2012

7 Utvikling av kvalitet på leverandørmelken – geitemelk

	2012	2011
GEITEMELK		
Elitemelk (%) av leveranser	89,05	77,05
Elitemelk (%) av volum	90,60	78,65
Bakterier (% av leveranser)		
Elite	95,36	94,31
1. klasse	3,10	3,22
2. klasse	0,95	2,06
3. klasse	0,58	0,41
Lukt/smak (% prøver)*		
1.klasse		92,12
2.klasse		6,55
3. klasse		1,33
Besk smak		4,42
Frie fettsyrer (% av leveranser)		
Elite/1. klasse (<1,8)	96,12	92,09
2.klasse	2,92	
3. klasse	0,96	
Frie fettsyrer med pristillegg (<2,2)	85,27	94,77
Frie fettsyrer uten pristillegg (>2,1)	14,73	5,23
Cellettall (% leveranser)		
Elite	96,14	90,74
1. klasse	2,90	7,01
2. klasse	0,81	1,90
3. klasse	0,14	0,35
Uveid aritmetisk middel	1 114	1 208
Kjemisk innhold (% i melken)		
Protein	3,08	3,04
Fett	4,09	3,95
Laktose	4,35	4,32
Sum kjemisk innhold	11,52	11,31
Frysepunkt (grader celsius)	-0,557	-0,557
Antall stopp		
Bakterier	5	6
Cellettall	3	7
Lukt/smak	17	19
Sum antall stopp	25	32

* Lukt/smaks utfaset pr 01.01.2012. Klasseavregning frie fettsyrer innført fra samme dato.

8 Samdriftsutvikling i TINE

REGION	Antall medlemmer i samdrifter i 2012	2012	2011
Øst	890	310	344
Sør	604	233	239
Vest	717	244	275
Midt-Norge	1 079	378	418
Nord	246	93	102
Sum	3 536	1 258	1 378

9 Pris til eiere

Kroner per liter levert	2012	2011
Melkepris fra TINE Råvare	4,53	4,32
Etterbetaling fra TINE SA	0,26	0,42
Sum pris til eiere	4,79	4,74

10 Indikasjon over melkeanvendelsen

Tall i mill. liter	2012	2011
Innland		
Flytende produkter	474	483
Ferske oster	26	22
Hvitost/mysost	506	434
Geitemelksprodukter	17	17
Flytende til industriproduksjon	37	43
Pulver	67	66
Sum innland TINE	1 126	1 063
Eksport		
Hvitost og mysost	125	137
Totalt TINE	1 252	1 200
Levert til andre aktører	223	219
Total melkeanvendelse	1 475	1 419

11 Produksjon av faste produkter

Tall i tonn	2012	2011
Hvitost (inkl. leieprod.)	63 020	56 253
Brunost/prim	12 208	10 460
Smelteost	1 183	998
Smør	9 997	9 972
Sum	86 408	77 683

12 Produksjon av flytende produkter

Tall i 1000 liter	2012	2011
TINE Melk	409 322	421 767
TINE Fløte	29 782	30 006
Juice, fruktdrikker og vann	52 195	52 437
Desserter og iskrem	42 591	43 074
Sum	533 890	547 284

13 Anleggsstruktur

Type anlegg	2012	2011
Meierier	36	40
Sentrallagre	2	2
Distribusjonsterminaler	3	4
Sum	41	46

14 Salg i Norge

Tall i 1000 liter	2012	2011
TINE Melk	409 322	421 767
TINE Fløte	29 782	30 006
Juice, fruktdrikker og vann	52 195	52 437
Desserter og iskrem	42 591	43 074

Tall i tonn	2012	2011
TINE Rømme	16 186	16 410
Yoghurt	44 704	44 892
Hvitost	45 843	46 219
Brunost	9 634	9 646
Smør	10 214	8 666
Fersk ferdigmat	7 180	7 632

15 Forbruk per innbygger (salg innland)

Antall kg/liter	2012	2011
Melk (søt, syrnet, med/uten smak) (liter)	91,6	93,6
Fløte/rømme (kg/liter)	9,8	8,2
Yoghurt (inkl. import) (kg)	10,4	10,5
Ost (hvit-, brun-, import- og smelteost) (kg)	17,6	17,5
Smør (inkl. blandingsprodukter) (kg)	3,2	2,3
Iskrem (liter)	13,0	13,0

Kilde: melk.no, januar 2013

16 Merkevarereksport og salg meieri internasjonalt (per land)

Land	Merkevarereksport i tonn		Totalsalg i tonn	
	2012	2011	2012	2011
USA	6 481	6 440	18 449	17 604
Australia	1 889	1 772	2 116	2 092
Canada	1 436	1 415	1 650	1 594
Storbritannia	716	859	7 043	6 934
Sverige/Danmark	476	727	13 294	12 775
Andre markeder	924	864	1 394	1 448
Sum	11 922	12 077	43 947	42 447

Merkevarereksport er salg ut av Norge og totalsalg er salg til forbruker/sluttmarked av alle merkevarer

17 Merkevarereksport og salg meieri internasjonalt (per merke)

Merke	Merkevarereksport i tonn		Totalsalg i tonn	
	2012	2011	2012	2011
Jarlsberg	10 743	10 861	19 336	18 760
Andre TINE-merker	1 178	1 216	1 192	1 254
Andre merker	-	-	23 418	22 433
Sum	11 922	12 077	43 947	42 447

KONTAKT- INFORMASJON

TILLITSVALGTE

ÅRSMØTET

Årsmøtet består av 110 eiervalgte utsendinger. Utsendingene fordeles mellom regionene slik at det blir et likt forhold mellom antall medlemmer og antall utsendinger i alle regionene basert på antall medlemmer i hver region året før årsmeldingsåret. I tillegg kommer konsernstyrets og Rådets medlemmer.

Rådet

Rådet består av 38 medlemmer. Årsmøtet velger 21 medlemmer og de ansatte velger 17 medlemmer.

Ordfører

Nils Arne Dolmseth

Varaordfører

Roy Erik Hetland

Øvrige eiervalgte medlemmer

Turid Næss
Knut Johnny Enoksen
Tormod Nilsen
Bjarne Leonhardsen
Inger Lise Ingdøl
Jarle Bogen
Karl Fredrik Okkenhaug
Borghild Reenskaug
Lars Istad
Norvald Dalsbø
Christian Aasland
Gunn Elise Helle
Aslak Snarteland
Arna Høyland
Rolf Øyvind Thune
Elisabeth Irgens Hokstad
Gudmund Tronsmoen
Ellen Anne Bergseng
Per Heringstad

Ansattvalgte medlemmer

Alf Einar Graven
Asbjørn Laugen
Anne Enoksen
Svein Førde
Stein Hagala
Jeffrey Thomas
Steinar Koen
Tor Arne Johansen
Dag Rune Herting
Lillian Saur
Kåre Pedersen
Jan Gaute Krokstadmo
Egil Torland
Kjell Inge Robberstad
Ingunn Engelsvoll
Kurt Haugland
John Arve Håseth

KONTROLLKOMITÉEN

Leder

Helge Sommerseth

Nestleder

Per Amb

Medlem

Anna Stangeland

KONERNSTYRET

Styret består av 14 medlemmer. Årsmøtet velger ti medlemmer. Leder og nestleder velges hvert år i særskilt valg. De ansatte velger fire medlemmer i særskilt valg.

Leder

Trond Reierstad

Nestleder

Ingunn Sognnes

Øvrige eiervalgte medlemmer

Anne Maren Wasmuth
Anders Johansen
Torstein Grande
Nina Kolltveit Sæter
Lars Woie
Askild Eggebø
Helga Thorvik Ulven
Cecilie Bjørlo

Ansattvalgte medlemmer

Lars Iver Wiig
Svein Førde
Elin Aarvik
Steinar Koen

Varamedlemmer valgt av Årsmøtet

1.varamedlem: Per Heringstad
2.varamedlem: Jarle Bogen
3.varamedlem: Birgit Oline Kjerstad

Varamedlemmer til ansatte-valgte medlemmer:

1.varamedlem: Ottar Råd
2.varamedlem: Tor Arne Johansen
3.varamedlem: Anne Enoksen
2.varamedlem: Kåre Pedersen

SENTRAL VALGKOMITÉ

Valgkomiteen har åtte medlemmer valgt av Årsmøtet:

Leder

Marit Bårnes

Nestleder

Elling Ruggli

Øvrige medlemmer

Jan Egil Skjørestad
Arild Herstad
Sigfrid Nilssen
Jon Husdal
Ole Martin Pettersen
Mari-Ann Hoff

REVISJON

Revisjon utføres av Deloitte AS og velges av Årsmøtet.

HOVEDKONTOR

TINE SA

Dronning Eufemias gate 6
0191 Oslo
Postboks 25, 0051 Oslo
www.tine.no
Sentralbord: 03080
firmapost@tine.no

HELEIDE DATTERSELSKAP

DIPLOM-IS AS

Postboks 23, 1483 Skytta
Telefon 02001
Besøksadresse:
Brennaveien 10
1481 Hagan
Adm. direktør
Bjørn Moldskred
bjorn.moldskred@diplom-is.no
www.diplom-is.no

FELLESJUICE AS

Postboks 113 Kalbakken,
0902 Oslo
Besøksadresse:
Bedriftsveien 7
Telefon 03080
Daglig leder
Siw D. Steen
siw.dejligbjerg.steen@tine.no
www.sunniva.no

OSTECOMPAGNIET AS

Postboks 6678
Etterstad, 0609 Oslo
Besøksadresse:
Tevlingveien 23
Telefon 03080
Daglig leder
Rune B. Jenssen
rune.jenssen@tine.no
www.ostecompagniet.no

DELEIDE DATTERSELSKAP

FJORDLAND AS

Brynsengveien 10
0667 Oslo
Telefon 22 97 49 00
Adm. direktør
André Gobel
andre.gobel@fjordland.no
www.fjordland.no

WERNERSSON OST AB

Industrivägen 5, 523 90
Ulricehamn, Sverige
Telefon +46 321 261 50
VD
Magnus Ekstrand
magnus.ekstrand@wernerssonost.se
www.wernerssonost.se

NORSELAND INC. (US)

1260 East Main Street,
Stamford, CT 06902 USA
Telefon +1 203 324 5620
President and CEO
John J. Sullivan
jsullivan@norseland.com
www.norseland.com

NORSELAND LTD. (UK)

Somerton Road, Ilchester,
Somerset BA22 8JU, England
Telefon +44 (0) 1935 842800
CEO
Nigel Meadows
nigel.meadows@tine.no
www.norseland.co.uk

Årsrapporten er utarbeidet av
TINE Kommunikasjon, TINE SA

Design

Itera Gazette

Foto

TINEs Mediebank
Emil Lundgren, forside
Kaia Means s. 3
iStockphoto s. 9
Yvonne Holt s. 22-24
Lasse E. Scherven/Bates s. 27

Trykk

07 Gruppen

Opplag

14.000

